

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Publiskais gada pārskats

2013.gads

Saturs

Priekšvārds	3
1. Pamatinformācija	4
Iestādes juridiskais statuss	4
Iestādes darbības jomas un funkcijas	4
Iestādes darbības virzieni un mērķi	5
Pārskata gada galvenie uzdevumi	6
Reģistrācija	7
Licencēšana	11
Akreditācija	13
Uzraudzība	26
ESF projektu īstenošana	30
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	30
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	30
Valsts budžeta līdzekļu izlietojuma rezultatīvie rādītāji	31
Veiktie un pasūtītie pētījumi	33
Publiskie pakalpojumi	33
Novērtējums par stratēģijas ieviešanu	34
3. Personāls	35
4. Komunikācija ar sabiedrību	37
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	39

Priekšvārds

2013.gada aprīlī tika apstiprināts jauns Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums, nosakot jaunu, ambiciozu darbības mērķi – nodrošināt kvalitatīvu un tiesisku izglītību. Skaidri apzināties, ka šo mērķi nevarēs sasniegt gada laikā, arī divos ne. Lai tas izdotos ilgtermiņā, jau šobrīd ir jāspēj koncentrēties uz konkrētām lietām, kas ir būtiskas sabiedrībai, uz skaidri apzinātiem uzdevumiem, ko varam izdarīt jau šodien un ko neviens nepaveiks mūsu vietā.

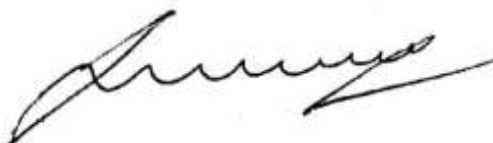
Par vienu no būtiskākajiem Kvalitātes dienesta darbības virzieniem pērn uzskatu atbalsta sniegšanu izglītības iestādēm. Kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē pilnveidojam sadaļas „Atbalsts skolvadībā” un „Padomi izglītojamajiem un vecākiem”, kur regulāri tiek ievietoti skaidrojoši materiāli. Izmantojam twitter iespējas, lai operatīvi informētu par aktualitātēm, kā arī problēmjautājumiem. Mūsu ikdiena ir sniegt konsultācijas gan rakstveidā un telefoniski, gan klātienē, mēs piedalāmies izglītības iestāžu direktoru semināros, nozaru ekspertu padomju sēdēs, konstruktīvi attīstām sadarbību ar nozares un vecāku organizācijām. 2013.gada rudenī atvērto durvju dienu laikā Kvalitātes dienestā pirmo reizi bija sapulcējušies pirmsskolu, pamatskolu, vidusskolu un izglītības pārvalžu pārstāvji no dažādiem Latvijas novadiem, lai izmantotu iespēju pārrunāt aktuālos jautājumus ar mūsu ekspertiem.

2013.gadā bijām uzņēmušies un veiksmīgi pildījām jaunas funkcijas – uzsākām bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrāciju, par ko sabiedrībā joprojām ir liela interese, izveidojām Studiju virzienu reģistra mājas lapu, kur ikvienam interesentam jebkurā brīdī ir pieejama informācija par augstākās izglītības iestādēm, statistiku un akreditāciju.

Ņemot vērā šo jautājumu aktualitāti iepriekšējos mācību gados, jaunajā mācību gadā mēs pastiprināsim drošības un audzināšanas, tai skaitā patriotiskās audzināšanas darbu, uzraudzību izglītības iestādēs. Vienlaikus iepazīstināsim skolas, izglītības politikas veidotājus un sabiedrību ar analītiskās izpētes rezultātiem par skolēnu kavējumiem un no ārvalstīm atbraukušo bērnu reintegrāciju Latvijas skolās. Būtiska loma būs izglītības kvalitātes jautājumiem – ir sagatavots Ministru kabineta noteikumu projekts, kas paredz no 2015.gada 1.janvāra uzsākt izglītības iestāžu vadītāju darba vērtēšanu. Lai nodrošinātu veiksmīgu šīs kārtības ieviešanu, strādāsim pie ekspertu atlases un sagatavošanas, vērtēšanas kritēriju apraksta un metodikas izstrādes. Sadarbībā ar darba devējiem, nozaru ekspertu padomju un profesionālo izglītības iestāžu pārstāvjiem izstrādāsim kvalitātes novērtēšanas rādītājus profesionālajā izglītībā, kas būtu savietojami ar Eiropas kvalitātes novērtēšanas sistēmu.

Sasniegt izvirzītos mērķus un īstenot pārmaiņas Kvalitātes dienesta darbā esam spējuši, pateicoties saliedētam komandas darbam, nesavtīgam kolēģu savstarpējam atbalstam un mūsu kopīgo vērtību iedzīvināšanai mūsu darbībā – laipnā attieksmē, kompetencē un ieinteresētībā jautājumu risināšanā. Vienlaikus, gan akreditācijas procesā, gan izskatot sūdzības par izglītības iestāžu darbu, pārliecināties, ka kvalitatīvas un tiesiskas izglītības nodrošināšanā vēl ir daudz darāmā. Svarīgi ir turpināt iesākto – strādājot godīgi un atbildīgi, ar mērķa apziņu un prieku!

Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja Inita Juhņēviča

Pamatinformācija

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Juridiskā adrese: Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, Rīga, LV-1050

Izglītības kvalitātes valsts dienesta birojs Rēzeknē: 18. novembra iela 16, Rēzekne, LV-4601

Tīmekļa vietne: www.ikvd.gov.lv

Twitter konts: @IKVD_gov_lv

Iestādes juridiskais statuss

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk tekstā – arī dienests) ir Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Izglītības kvalitātes valsts dienests izveidots 2009.gada 1.jūlijā, pārveidojot [Izglītības valsts inspekciju](#), kurai saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 29.maija rīkojumā Nr.356 „[Par Profesionālās izglītības administrācijas un Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras reorganizāciju](#)” noteikto tika nodotas atsevišķas Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras un Profesionālās izglītības administrācijas funkcijas, kā arī uzdots uzturēt izglītības un zinātnisko institūciju reģistrus.

Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja ir Inita Juhņēviča.

Iestādes darbības jomas un funkcijas

Atbilstoši [Izglītības likuma 20.panta pirmajā daļā](#) noteiktajam Izglītības kvalitātes valsts dienests kontrolē Izglītības likuma, Vispārējās izglītības likuma, Profesionālās izglītības likuma, Augstskolu likuma un citu ar izglītību saistīto normatīvo aktu ievērošanu Latvijas Republikas teritorijā.

[Ministru kabineta 2013.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.225](#) „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums” nosaka, ka Izglītības kvalitātes valsts dienestam ir šādas funkcijas:

- iegūt, apkopot un analizēt izglītības politikas veidošanai un īstenošanai nepieciešamo informāciju;
- reģistrēt izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus;
- licencēt izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas);
- nodrošināt vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu;
- organizēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu;
- kontrolēt izglītības procesu un sniegt ieteikumus konstatēto trūkumu novēršanai;
- nodrošināt pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšanu un uzskaiti;
- veikt sporta speciālistu un sporta izglītības iestāžu darba uzraudzību.

Iestādes darbības virzieni un mērķi

Izglītības kvalitātes valsts dienestam 2013.gads bija nozīmīgs pagrieziena punkts stratēģiskajā plānošanā un turpmākajā darbībā. Ievērojot klāt nākušos uzdevumus, kā arī aktualitātes izglītības politikā, it īpaši apņemšanos valstī ieviest aptverošu izglītības kvalitātes monitoringu, un ņemot vērā nepieciešamību mainīt iestādes darbības akcentus atbilstoši izglītības vides un iesaistīto pušu prasībām, tika izstrādāts un pieņemts jauns Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums.

Jaunais Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības mērķis – „nodrošināt kvalitatīvu un tiesisku izglītību, veicot izglītības kvalitātes monitoringu un sniedzot atbalstu izglītības procesa īstenošanā” – iezīmē akcentu maiņu dienesta darbībā. Saglabājot izglītības uzraudzības funkciju, Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbība ir vērsta uz izglītības (gan kā procesa, gan kā rezultāta) kvalitātes uzlabošanu gan izglītības iestādēs, gan valsts mērogā. Būtiski ir nodrošināt katrai personai iespēju iegūt ticamu informāciju par izglītības iestādi un tās darbības rezultātiem, tādējādi veicinot izglītības pieejamību un pieprasījumu pēc tās, izglītības atbilstību darba tirgus prasībām un sabiedrības vajadzībām.

Šī mērķa izvirzīšana nozīmē intensificēt darbu pie iekšējās un ārējās izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas pilnveides valstī, tai skaitā precizēt izglītības kvalitātes indikatorus un sadarbībā ar citām valsts pārvaldes iestādēm īstenot aptverošu izglītības kvalitātes monitoringu. Līdz ar politisko apņemšanos nodrošināt reālu izglītības iestādes autonomijas principa iedzīvināšanu ir radusies nepieciešamība pēc atbalsta institūcijas esamības, kas ne tikai spēj profesionāli konsultēt un risināt problēmsituācijas, bet arī apkopo un popularizē labāko izglītības praksi.

Kvalitatīvas un tiesiskas izglītības jēdziens ietver sevī ne tikai regulāru izglītības iekšējo un ārējo vērtēšanu un kvalitātes mērīšanu, tas ir saistīts arī ar citu dienesta funkciju un uzdevumu sekmīgu pildīšanu – izglītības iestāžu reģistrāciju un izglītības programmu licencēšanu kā izglītības kvalitātes sākotnējo izvērtēšanu, problēmsituāciju kompetentu risināšanu un to prevenciju, konsultatīvā un metodiskā atbalsta sniegšanu izglītības pakalpojumu sniedzējiem un citām personām – izglītības iestāžu vadītājiem, pedagogiem, izglītojamajiem, viņu vecākiem u.c., privātpraksē strādājošo pedagogu sertificēšanu, vērtējot iesniegtās programmas un to kvalitāti, kā arī izglītības uzraudzību un izglītības politikas veidošanai un īstenošanai nepieciešamās informācijas ieguvu un apkopšanu.

Tādējādi jaunā mērķa noteikšana ir bijusi tieši saistīta ar dienesta funkciju un uzdevumu precizēšanu. Tā, piemēram, tika:

- nostiprināta izglītības kvalitātes iekšējās un ārējās vērtēšanas (akreditācijas) sistēma un tās pilnveide. Dienests turpinās veikt izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumu analīzi un akreditācijas ekspertu komisijas sniegto ieteikumu ieviešanas monitoringu, sniedzot atbalstu ieteikumu ieviešanā, kā arī nodrošinās izglītības iestāžu pašnovērtēšanas un ārējās vērtēšanas metodikas pilnveidi. Balstoties uz izglītības iestāžu pašnovērtēšanu, akreditācijā tiks akcentēta pāreja no dokumentu vērtēšanas uz mācību procesa vērtēšanu, nodrošinot objektīvu izglītības iestādes darbības novērtējumu un konkrētas rekomendācijas izglītības iestāžu darba uzlabošanai;

- īstenoti pasākumi Briges komunikē par ciešāku Eiropas sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā laikposmam no 2011.gada līdz 2020.gadam Eiropas Savienības dalībvalstij noteiktā stratēģiskā mērķa izpildes nodrošināšanai – līdz 2015.gada beigām valsts līmenī izveidot kopīgu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu profesionālās izglītības un apmācības sniedzējiem, kas attiektos arī uz saistītajām mācībām darbavietā un atbilstu EQAVET (Eiropas kvalitātes nodrošināšana profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā) ietvarstruktūrai;
- nostiprināta dienesta darbība konsultatīvā un metodiskā atbalsta jomā – konsultācijas un metodiskais atbalsts izglītības iestāžu vadītājiem un pedagogiem izglītības iestādes darbības un izglītības procesa pilnveides jautājumos, īpaši, kur nepieciešami uzlabojumi vai ir konstatētas nepilnības. Tādējādi operatīvi tiks radīti nepieciešamie priekšnoteikumi konstatēto trūkumu un pārkāpumu novēršanai un prevencijai;
- dienesta darbības rezultātā iegūtā informācija un dati izmantoti un analizēti valsts mērogā, lai izstrādātu priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos un izglītības politikas īstenošanai;
- precizēta dienesta darbība izglītības reģistru uzturēšanā (saistīta arī ar Valsts izglītības informācijas sistēmas attīstību);
- noteikta dienesta kompetence augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas īstenošanā, t.i., pienākums apkopot un sniegt informāciju, kas nepieciešama augstskolas, koledžas vai studiju virziena akreditācijai (ievērojot Ministru kabineta 2012.gada 25.septembra noteikumos Nr.668 „[Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi](#)” noteikto).

Pārskata gada galvenie uzdevumi

Atbilstoši Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības mērķim 2013.gadā tika īstenota virkne uzdevumu¹, tai skaitā:

- mazināt administratīvo slogu, paplašinot izglītības iestāžu reģistrācijas, akreditācijas un izglītības programmu licencēšanas, akreditācijas nodrošināšanu Valsts izglītības informācijas sistēmā (VIIS);
- nodrošināt nepieciešamo informāciju un atbalstu ikvienai personai, kas vēlas dibināt un reģistrēt izglītības iestādi, precizēt prasības izglītības iestāžu reģistrācijai un publiskot metodisko materiālu;
- ņemot vērā izglītības iestāžu autonomijas/patstāvības palielināšanos izglītības programmu izstrādē, definēt skaidrus kritērijus un prasības izglītības programmu sagatavošanai un licencēšanai, kā arī sniegt konsultācijas izglītības programmu izstrādei;
- lai regulāri sekotu izglītības iestāžu darbības kvalitātei, identificētu stiprās puses un uzlabojamās jomas, kā arī nekavējoties sniegtu atbalstu konstatēto trūkumu novēršanai, pilnveidot izglītības iestāžu darbības vērtēšanas kritērijus un metodiku, noteikt skaidrus indikatorus izglītības kvalitātes mērīšanai un nodrošināt metodisko atbalstu akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumu ieviešanā;

¹ Skat. „[Izglītības kvalitātes valsts dienesta darba plāns 2013.gadam](#)”.

- turpināt ieviest visaptverošu izglītības kvalitātes monitoringu, apkopot informāciju par obligātajā izglītības vecumā esošajiem bērniem, kas nav reģistrēti nevienā izglītības iestādē, veikt analītisko izpēti par skolēnu kavējumu, otrgadniecības un nesekmības iemesliem;
- analizēt esošo situāciju izglītības jomā, izglītības speciālistus un sabiedrību iepazīstināt ar analītiskās izpētes rezultātiem par kultūras un audzināšanas pasākumiem izglītības iestādē un vecāku iesaisti izglītības iestāžu pārvaldībā, kā arī sociālo un humanitāro mācību priekšmetu pedagogu kapacitāti;
- veicinot sadarbību ar izglītībā iesaistītajām pusēm un sniedzot atbalstu izglītības iestādēm, veikt preventīvus pasākumus, regulāri masu informācijas līdzekļos sniedzot skaidrojumus par iesniegumos minētajiem aktuālajiem jautājumiem.

1.4.1. Reģistrācija

Izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests turpināja nodrošināt izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrāciju, uzturēja izglītības reģistrus (tai skaitā Izglītības iestāžu reģistru, Augstskolu reģistru, Licencēto izglītības programmu reģistru, Akreditēto izglītības iestāžu un eksaminācijas centru reģistru, Akreditēto izglītības programmu reģistru, Pedagoģa privātprakses uzsākšanas sertifikātu uzskaites reģistru), kā arī uzsāka jauna – Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju – reģistra uzturēšanu, kārtošānu un šī pakalpojuma sniedzēju reģistrāciju.

Izglītības iestāžu reģistrs:

- reģistrēto jauno izglītības iestāžu skaits – 100; reorganizējot 6 izglītības iestādes, izveidotas 3 jaunas izglītības iestādes;
- reģistrā svītrotu (likvidēto) izglītības iestāžu skaits – 18;
- izmaiņu skaits izglītības iestāžu reģistrācijas datos – 365;
- atteikumu skaits datu izmaiņu pārreģistrācijai – 4;
- atteikumu skaits izglītības iestādes reģistrēšanai – 1;
- atlikts veikt grozījumus/reģistrēt – 4;
- izsniegto izglītības iestāžu reģistrācijas apliecības dublikātu skaits – 2.

Zinātnisko institūciju reģistrs:

- reģistrēto jauno zinātnisko institūciju skaits – 6;
- no reģistra izslēgto zinātnisko institūciju skaits – 47;
- izmaiņu skaits zinātnisko institūciju reģistrācijas datos – 5;
- atteikts reģistrēt zinātnisko institūciju – 1.

Iekļaujošā izglītība

Ievērojot [Reformu īstenošanas rīcības plānā vispārējā izglītībā](#) noteiktos uzdevumus, lai tiktu attīstīts iekļaujošās izglītības princips, speciālās izglītības iestādēm ir iespēja mainīt izglītības iestādes nosaukumu, atsakoties no vārda „speciālā” lietojuma. Līdz 2013.gada decembrim

(ieskaitot) šo iespēju ir izmantojusi 51 izglītības iestāde, nosaukumā vārdu „speciālā” vēl ir saglabājusi 41 speciālās izglītības iestāde.

Latvijas Republikā darbojas 14 speciālās izglītības iestādes, kuru nosaukumā nav ietverts vārds „speciālā”, bet ir lietots cits, uz speciālo izglītību norādošs apzīmējums, piemēram, „logopēdiskā”, „rehabilitācijas centrs”, „attīstības centrs”, „sanatorija”, „vājdzirdīgo”, „vājredzīgo”, „neredzīgo”, „ar dzirdes traucējumiem” (tai skaitā 5 izglītības iestādes, kas jau atteikušās no vārda „speciālā” lietojuma nosaukumā, izdarot attiecīgas izmaiņas Izglītības iestāžu reģistrā). Izglītības iestāžu un to dibinātāju aktivitāte mainīt izglītības iestādes nosaukumu joprojām ir zema, kas liecina, ka nav pārliecības par maiņas nepieciešamību. Izglītības kvalitātes valsts dienesta ieskatā tāpēc būtu jāturpina mērķtiecīga un aktīva skaidrojošā darbība.

Integrētās izglītības iestādes

2013.gadā tika aktualizēts jautājums par integrēto izglītības iestāžu, kas īstenotu vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izveidi un attīstību. Šāda iespēja, kad izglītojamais vidusskolā var jebkurā brīdī izvēlēties un apgūt kādu profesiju, ir perspektīva un lietderīga, jo līdz ar izglītības iestādes beigšanu izglītojamais ir ieguvis arī zināšanas un prasmes darbam kādā profesijā (skat. 1.tabulu).

1.tabula

Izglītības iestādes, kas īsteno gan profesionālās izglītības, gan vispārējās izglītības programmas (2013)

Nr. p.k.	Nosaukums	Reģistrācijas nr.	Izglītības iestādes veids	Informācija par izglītības programmām
1.	Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola	4113901189	Vispārējās izglītības iestāde (vispārizglītojošā vidusskola)	3 vispārējās izglītības programmas; 2 profesionālās izglītības programmas
2.	Balvu Amatniecības vidusskola	4213900441	Vispārējās izglītības iestāde (vispārizglītojošā vidusskola)	10 vispārējās izglītības programmas; 2 profesionālās izglītības programmas
3.	Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā vidusskola	4313902768	Vispārējās izglītības iestāde (vispārizglītojošā vidusskola)	10 vispārējās izglītības programmas; 8 profesionālās izglītības programmas
4.	Zaļenieku komerciālā un amatniecības vidusskola	4513902986	Vispārējās izglītības iestāde (vispārizglītojošā vidusskola)	2 vispārējās izglītības programmas; 7 profesionālās izglītības programmas
5.	Dobeles Amatniecības un vispārizglītojošā vidusskola	4531902884	Profesionālās vidējās izglītības iestāde	7 vispārējās izglītības programmas; 20 profesionālās izglītības programmas

Izglītības un zinātnes ministrijas priekšlikums ir nodot pašvaldībām 11 nelielas (ar 300 vai mazāk izglītojamiem) profesionālās izglītības iestādes ar pašreizējo valsts budžeta finansējumu, veicot valsts pasūtījumu darba tirgum nepieciešamo speciālistu sagatavošanai un integrētās izglītības iestāžu izveidei.²

Obligātā izglītības vecumā esošo bērnu uzskaitē

2013.gada decembrī, apkopojot datus par obligātā izglītības vecumā esošajiem bērniem, kas 2013./2014. mācību gadā nav reģistrēti izglītības iestāžu sarakstos, tika konstatēts, ka izglītības iestāžu sarakstos nav iekļauti 14 173 bērni, no tiem pašvaldībai nav informācijas par 393 bērniem (skat. 2.tabulu).

2.tabula

Obligātā izglītības vecumā esošie bērni, kas nav reģistrēti nevienas izglītības iestādes sarakstā (2013./2014.mācību gads)

Statuss (pašvaldību sniegtā informācija)	Skaitis
Izbraucis no valsts	12 218
Uzturēšanās atļauja, citas valsts pilsonis	894
Pašvaldībai nav informācijas	393
Pašvaldība noskaidro situāciju	256
Pašvaldība nav norādījusi statusu	176
Anulēta deklarētā dzīvesvieta	115
Citu iemeslu dēļ neapmeklē izglītības iestādi	42
Adoptēts (uz ārzemēm)	39
Bezvēsts prombūtnē	22
Invalīds	12
Ilgstoši slimojošs	6
Kopā	14 173

Dati liecina, ka kopējais izglītības iestādēs neregistrēto bērnu skaits 2013.gadā ir pieaudzis (2010.gadā – 11327; 2011.gadā – 12463; 2012.gadā – 12618; 2013.gadā – 14173), īpaši palielinājies ir to bērnu skaits, kuri pēc pašvaldību rīcībā esošās informācijas ir izbraukuši no valsts (2010.gadā – 5646; 2011.gadā – 7915; 2012.gadā – 9716; 2013.gadā – 12218). Šāds pieaugums liecina, ka vairākas pašvaldības ir noskaidrojušas iepriekšējos gados trūkstošās ziņas par neregistrētajiem bērniem.

2013.gadā, Izglītības kvalitātes valsts dienesta, pašvaldību un to institūciju sadarbībai aktivizējoties:

- būtiski ir samazinājies bērnu skaits, par kuriem pašvaldībām nav informācijas (2010.gadā – 4484; 2011.gadā – 3327; 2012.gadā – 2648; 2013.gadā – 393);
- samazinājies pašvaldību skaits, kuru rīcībā nav informācijas par bērniem (2011.gadā – 68, 2012.gadā – 60; 2013.gadā – 55);
- samazinās bērnu invalīdu un ilgstoši slimojošo bērnu skaits, kuri atrodas ārpus izglītības sistēmas (2010.gadā – 210; 2011.gadā – 81; 2012.gadā – 26; 2013.gadā – 18).

² Skat. „Aktualitātes un jaunumi izglītības jomā 2013./2014.mācību gadā”.

Pedagoga privātprakses sertificēšana

2013.gadā tika izsniegti 184 pedagoga privātprakses uzsākšanas sertifikāti interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanai. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, interese iegūt tiesības uzsākt pedagoga privātpraksi būtiski nav mainījies (skat. 3.tabulu).

3.tabula

Programmas, kuru īstenošanai izsniegti pedagoga privātprakses uzsākšanas sertifikāti (sadalījums pa izglītības programmu tematiskajām jomām un gadiem)

Izglītības programmu tematiskās jomas	Izglītības programmu skaits				
	2009	2010	2011	2012	2013
Valodu programmas	49	43	45	65 (44 angļu valodas)	65 (56 angļu valodas)
Runas attīstības un valodas korekcijas programmas	47	28	20	11	15
Mākslas programmas	14	19	12	23	21
Mūzikas programmas	12	58	20	19	32
Dejas programmas	18	13	8	31	21
Sporta programmas	13	11	8	9	5
Dabaszinību programmas	7	2	2	6	2
Tiesību zinātnes programmas	-	-	-	7	-
Pirmsskolas programmas	22	7	-	16	11
Pagarinātās dienas grupas programmas	32	9	-	-	-
Cits	28	11	7	3	12
Kopā	242	201	122	190	184

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšana

2013.gada 1.septembrī Izglītības kvalitātes valsts dienests uzsāka bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrāciju un Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistra uzturēšanu. Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrs ir publiskots dienesta tīmekļa vietnē. Reģistrā ietvertajai informācijai ir piešķirts publiskas ticamības statuss.

Izglītības kvalitātes valsts dienests pieņem un izskata personu pieteikumus (iesniegumus un dokumentus) bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja reģistrēšanai Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā, kā arī pieņem lēmumus par grozījumu izdarīšanu un izslēgšanu no Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistra.

No 2013.gada septembra līdz decembrim Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā bija reģistrēti 400 bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji (juridiskas un fiziskas personas).

Lai informācija par jauno bērnu uzraudzības pakalpojumu būtu vispārpieejama, dienesta tīmekļa vietnē tika izveidota atsevišķa sadaļa par reģistrācijas kārtību un citiem aktuāliem jautājumiem.

2013.gadā noritēja intensīvs darbs, konsultējot gan klātienē, gan rakstveidā (elektroniski) un telefoniski, tika sagatavoti un izplatīti informatīvie materiāli (bukleti), informācija par jauno pakalpojumu tika prezentēta dažādos semināros, kā arī sniegta masu informācijas līdzekļiem.

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējam ir jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienestā vai Uzņēmumu reģistrā, kā arī bērnu uzraudzības pakalpojums tiek sniegts, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar bērna vecākiem vai personu, kuras aprūpē bērns nodots. Līdz ar to bērnu uzraudzības pakalpojuma ieviešana ir papildus garants bērnu drošībai, kā arī sniegtā pakalpojuma kvalitātei. Legalizējot bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus, tiek arī veicināta šī pakalpojuma pieejamība.

Studiju virzienu reģistrs

Augstākās izglītības padomes īstenotā Eiropas Sociālā fonda finansētā projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” laikā, Izglītības kvalitātes valsts dienestā tika izveidota augstākās izglītības studiju programmas izvērtēšanas datu bāze (aispi.ikvd.gov.lv). To uzlabojot un papildinot, sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamentu tika izveidots Studiju virzienu reģistrs (svr.ikvd.gov.lv). Reģistrā apkopota informācija par augstskolu un koledžu, kā arī studiju virzienu akreditāciju; tajā ir pieejami arī Latvijas augstākās izglītības iestāžu darbības pamatdati, ziņas par augstāko izglītību tiek regulāri atjaunotas. Turpmāk Studiju virzienu reģistru ir paredzēts attīstīt kā galveno augstākās izglītības statistiskās un akreditācijas informācijas vietni Latvijā, kas nodrošinātu sabiedrībai un jebkuram interesentam aktuālo informāciju par Latvijas augstākās izglītības iestādēm un tās piedāvātajām studiju programmām un studiju virzieniem. Daļa no reģistrā iekļautajiem datiem ir pieejama angļu valodā, tādējādi to var izmantot arī ārvalstu interesenti, lai iegūtu informāciju par studiju iespējām Latvijā. Vienlaikus Studiju virziena reģistra publiskošana angļu valodā sekmē Latvijas augstākās izglītības salīdzināšanas un atzīšanas iespējas ārvalstīs.

1.4.2. Licencēšana

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests nodrošināja vispārējās un profesionālās izglītības programmu (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas) licencēšanu.

Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumi Nr.281 „[Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem](#)” un Ministru kabineta 2013.gada 6.augusta noteikumi Nr.530 „[Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem](#)”, kas stājās spēkā 2013.gadā, bija pamats izglītības programmu satura izvērtēšanai. Izglītības iestādes, kuras īsteno pamatizglītības programmas vai vispārējās vidējās izglītības programmas, pamatojoties uz licenci, kas izsniegta līdz noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet neatbilda šajos noteikumos noteiktajām prasībām, uzsāka izglītības programmu satura aktualizēšanu vai saņēma jaunu licenci pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības programmas īstenošanai.

Lai nodrošinātu tiesisku izglītības programmu īstenošanu, kā arī to, lai tās būtu atbilstošas Vispārējās izglītības likuma [15.pantā](#) noteiktajam, ka valsts vispārējās izglītības standarts un valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijas ir obligātas ikvienam, kas izstrādā un īsteno vispārējās izglītības programmas, 2013.gadā ir veikta 254 vispārējās izglītības programmu aktualizēšana, nemainot licenci, grozot izglītības programmas, tai skaitā mācību priekšmetu un mācību stundu plānus. Šajos gadījumos pēc lēmuma pieņemšanas izglītības iestādei atstāta spēkā iepriekš izdotā licence, kas ir derīga līdz tajā norādītā derīguma termiņa beigām. Savukārt, licencējot mazākumtautību vispārējās izglītības programmas, izglītības iestādēm tika nodrošināta rīcības brīvība latviešu valodas lietojuma izvēlē kādā no attiecīgajā valsts izglītības standartā ietvertajiem izglītības programmu paraugiem, papildus iekļaujot uzdevumus un nepieciešamo saturu attiecīgās etniskās kultūras apgūvei un mazākumtautību integrācijas veicināšanai Latvijā.

Kopā 2013.gadā tika izsniegta 961 vispārējās izglītības programmu licence, no tām spēkā ir 905 licences: 438 – pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai, 375 – pamatizglītības programmu īstenošanai, 92 – vidējās izglītības programmu īstenošanai.

Raksturojot profesionālās izglītības programmu licencēšanu, 2013.gadā, salīdzinot ar 2012.gadu, valsts un pašvaldību dibinātās profesionālās izglītības iestādes ir pievērsušas lielāku vērību profesionālās vidējās izglītības programmu licencēšanai, kurās izglītojamie uzsāk mācības pēc iegūtās vispārējās vidējās izglītības, tādējādi gada līdz divu gadu laikā iegūstot arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību. 2013.gadā par 45% ir palielinājies privātpersonu dibināto izglītības iestāžu licencēto profesionālās tālākizglītības programmu skaits, salīdzinot ar valsts un pašvaldību dibināto izglītības iestāžu licencēto profesionālo tālākizglītības programmu skaitu, kas pamatā ir saistīts ar Nodarbinātības valsts aģentūras izsludinātajiem konkursiem izglītības pakalpojumu sniegšanai.

Kopumā 2013.gadā tika izsniegtas 1586 profesionālās izglītības programmu licences, no tām spēkā ir 1548 licences: 76 – profesionālās pamatizglītības programmas, 96 – arodizglītības programmas, 356 – profesionālās vidējās izglītības programmas, 206 – profesionālās tālākizglītības programmas, 437 – profesionālās pilnveides izglītības programmas, 377 – profesionālās ievirzes izglītības programmas (skat. 4.tabulu).

4.tabula

Izglītības programmu licencēšana

Aktivitāte	Skaitis
Vispārējā izglītība	
Nomainītas (aktualizētas) vispārējās izglītības programmu licences	495
Licencēto vispārējās izglītības programmu (jauno) skaits	466
Kopā	961
Profesionālā izglītība	
Nomainītas (aktualizētas) profesionālās izglītības programmu licences	542
Licencēto profesionālās izglītības programmu (jauno) skaits	1044
Kopā	1586

Starp populārākajām kvalifikācijām, kuru ieguvei tiek licencētas profesionālās izglītības programmas, ir jāmin: ēdināšanas pakalpojumu speciālists, pavārs, pavāra palīgs, konditors, konditora palīgs, sekretārs, lietvedis, šuvējs, šuvēja palīgs, viesmīlības pakalpojumu speciālists, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs, frizieris, galdnieks, galdnieka palīgs, grāmatvedis, elektriķis, automehāniķis, apdares darbu tehniķis, būvstrādnieks, datorsistēmu tehniķis, lokmetinātājs u.c. No kultūras nozares kvalifikācijām populārākās ir mūziķis (ar dažādu specializāciju) un dziedātājs.

Vienlaikus Izglītības kvalitātes valsts dienests nodrošināja metodisku atbalstu un konsultācijas vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmu izstrādes jautājumos. Tika aktualizēta informācija Izglītības kvalitātes valsts dienesta tīmekļa vietnē, iestādes pārstāvji piedalījās izglītības pārvalžu, izglītības iestāžu un citu institūciju organizētajos semināros unursos, informējot par aktualitātēm izglītības programmu licencēšanā, kā arī piedalījās Izglītības kvalitātes valsts dienesta un Eiropas Sociālā fonda projekta „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” semināros, informējot nozaru ekspertus par izglītības programmu izstrādi un licencēšanas procesu. Jāatzīmē, ka 2013.gadā ir pieaugusi vispārējās izglītības iestāžu interese, un attiecīgi ir pieaudzis sniegto konsultāciju skaits par profesionāli orientētā virziena vispārējās izglītības programmu izstrādāšanu un licencēšanu, lai tiktu nodrošināta izglītības iestādes turpmākā pastāvēšana un izglītojamo piesaiste.

1.4.3. Akreditācija

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests nodrošināja vispārējās un profesionālās izglītības programmu, izglītības iestāžu un eksaminācijas centru akreditāciju (skat. 5.tabulu).

5.tabula

Vispārējās un profesionālās izglītības programmu, izglītības iestāžu un eksaminācijas centru akreditāciju rezultāti (skaits)

Aktivitate	Skaits
Vispārējās izglītības iestāžu akreditācija	229
Vispārējās izglītības iestāžu akreditācijas atteikums	2
Vispārējās izglītības programmu akreditācija	800
Vispārējās izglītības programmu akreditācijas atteikums	4
Profesionālās izglītības iestāžu akreditācija	34
Profesionālās izglītības iestāžu akreditācijas atteikums profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanā	2
Profesionālās izglītības iestāžu akreditācijas atteikums profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošanā	2

Profesionālās izglītības programmu akreditācija	932
Profesionālās izglītības programmu akreditācijas atteikums	2

Pārskata periodā ir tikuši veikti grozījumi vairāku valsts un pašvaldību dibināto izglītības iestāžu nosaukumos, tādēļ tikušas izsniegtas arī atbilstošas jaunas akreditācijas lapas – 266 (34%) vispārējās izglītības un 526 (66%) profesionālās izglītības programmu, tai skaitā izglītības iestādes profesionālās pilnveides un/vai ievirzes profesionālās izglītības programmu īstenošanā.

Akreditācija ar akreditācijas ekspertu komisiju

Akreditācijas rezultāti ar akreditācijas ekspertu komisiju tiek apkopoti akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumā. Tajā iekļautā informācija balstīta, pamatojoties uz akreditācijas metodikā ietverto aprakstu, izglītības iestādes mācību priekšmetu stundu vērošanu, dokumentu izpēti, intervijām un sarunām ar izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem, izglītības iestāžu atbalsta personālu, anketēšanas rezultātiem un pašnovērtējuma ziņojumā ietverto informāciju. Akreditācijas ekspertu komisija ziņojumā norāda izglītības iestādes darbības un/vai izglītības programmas īstenošanas pozitīvos virzienus, kā arī ieteikumus izglītības iestādes darbības un/vai izglītības programmas īstenošanas uzlabošanai.

Akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumi un priekšlikumi tiek izskatīti akreditācijas komisijā. Atbilstoši akreditācijas komisijas priekšlikumam Izglītības kvalitātes valsts dienests pieņem lēmumu par akreditāciju vai akreditācijas atteikumu.

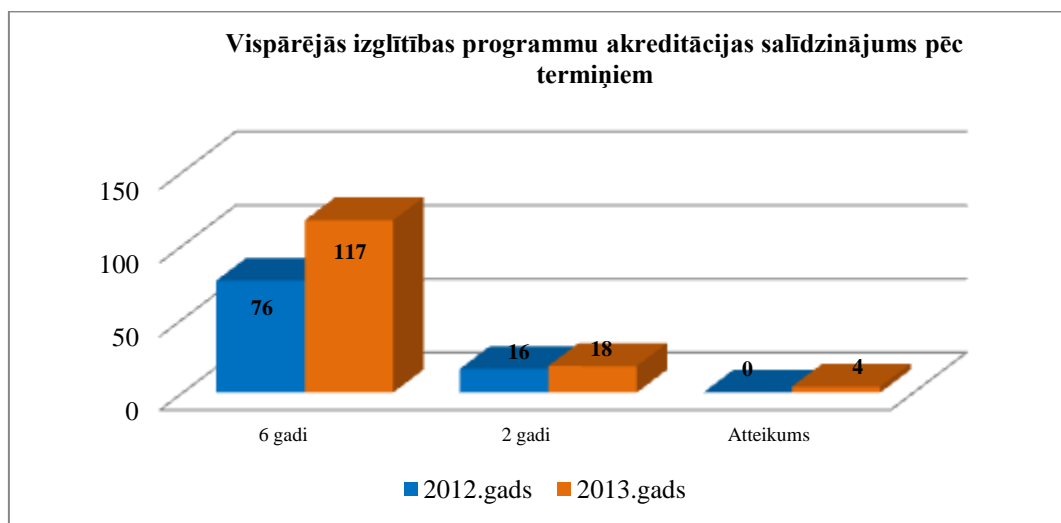
Vispārējā izglītība

Izglītības kvalitātes valsts dienests 2013.gadā organizēja 49 vispārējās izglītības iestāžu darbības un 139 izglītības programmu īstenošanas kvalitātes novērtēšanu ar akreditācijas ekspertu komisiju (skat. 6.tabulu un 1.attēlu).

6.tabula

Vispārējās izglītības programmu, izglītības iestāžu akreditācija ar akreditācijas ekspertu komisiju

Aktivitāte	Skaits
Vispārējās izglītības iestādes kopā	49
Izglītības iestādes ir akreditētas uz sešiem gadiem	47
Izglītības iestādēm akreditācija ir atteikta	2
Vispārējās izglītības programmas kopā	139
Izglītības programmas ir akreditētas uz sešiem gadiem	117
Izglītības programmas uz diviem gadiem	18
Izglītības programmām akreditācija ir atteikta	4

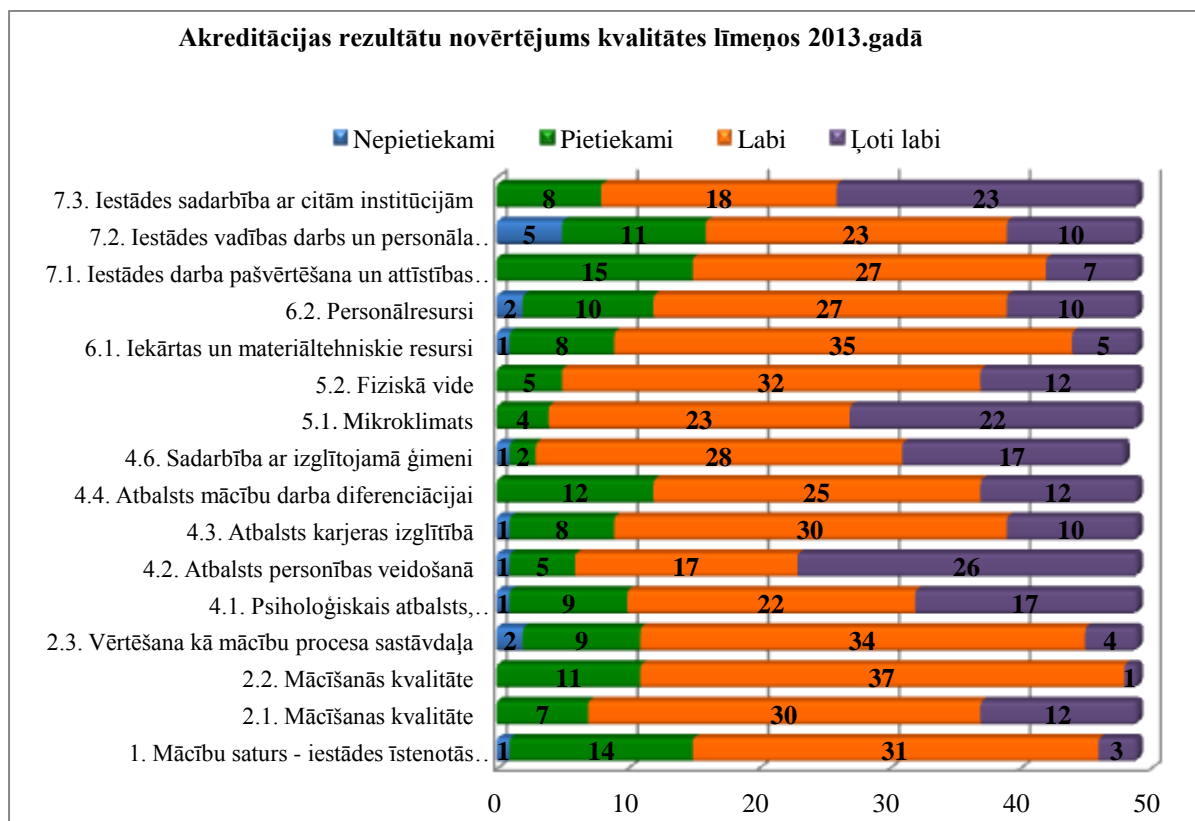

1.attēls. Vispārējās izglītības programmu akreditācijas salīdzinājums 2012. un 2013.gadā pēc akreditācijas termiņa (skaits)

Izglītības iestāžu īstenoto vispārējās izglītības programmu akreditācijai uz diviem gadiem vai akreditācijas atteikumam akreditācijas ekspertu komisija kā būtiskākos iemeslus min:

- īstenoto izglītības programmu neatbilstība licencētajām izglītības programmām;
- nav veikta īstenoto izglītības programmu satura aktualizācija atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- nav veikta izglītības iestādes nolikuma aktualizācija un iekšējo dokumentu izstrādes neatbilstība normatīvo aktu prasībām;
- izglītības iestādes attīstības plānošanas dokumentu un/vai pašnovērtējuma ziņojuma formāla izstrāde, neobjektivitāte un neatbilstība reālajai situācijai izglītības iestādē;
- pedagogi, vērtējot izglītojamo mācību sasniegumus, neievēro valstī noteikto mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, vērtēšanas process izglītības iestādē netiek organizēts sistemātiski un objektīvi;
- pedagogiem nepieciešamā izglītība, profesionālā kvalifikācija un/vai tālākizglītība nav atbilstoša normatīvo aktu prasībām, izglītības iestādē netiek plānota pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveide;
- izglītības iestādes materiāltechnisko resursu daļējs nodrošinājums neveicina mācību procesa mūsdienīgu norisi.

Atbilstoši akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumu datiem akreditācijas procesā vērtējamo jomu un kritēriju novērtējumā pēc kvalitātes vērtējuma līmeņiem atklājas gan pozitīvas attīstības tendences, gan tādas, kur nepieciešama izglītības iestāžu aktīvāka darbība nepilnību novēršanai un kvalitatīvai mācību procesa organizēšanai (skat. 2.attēlu).

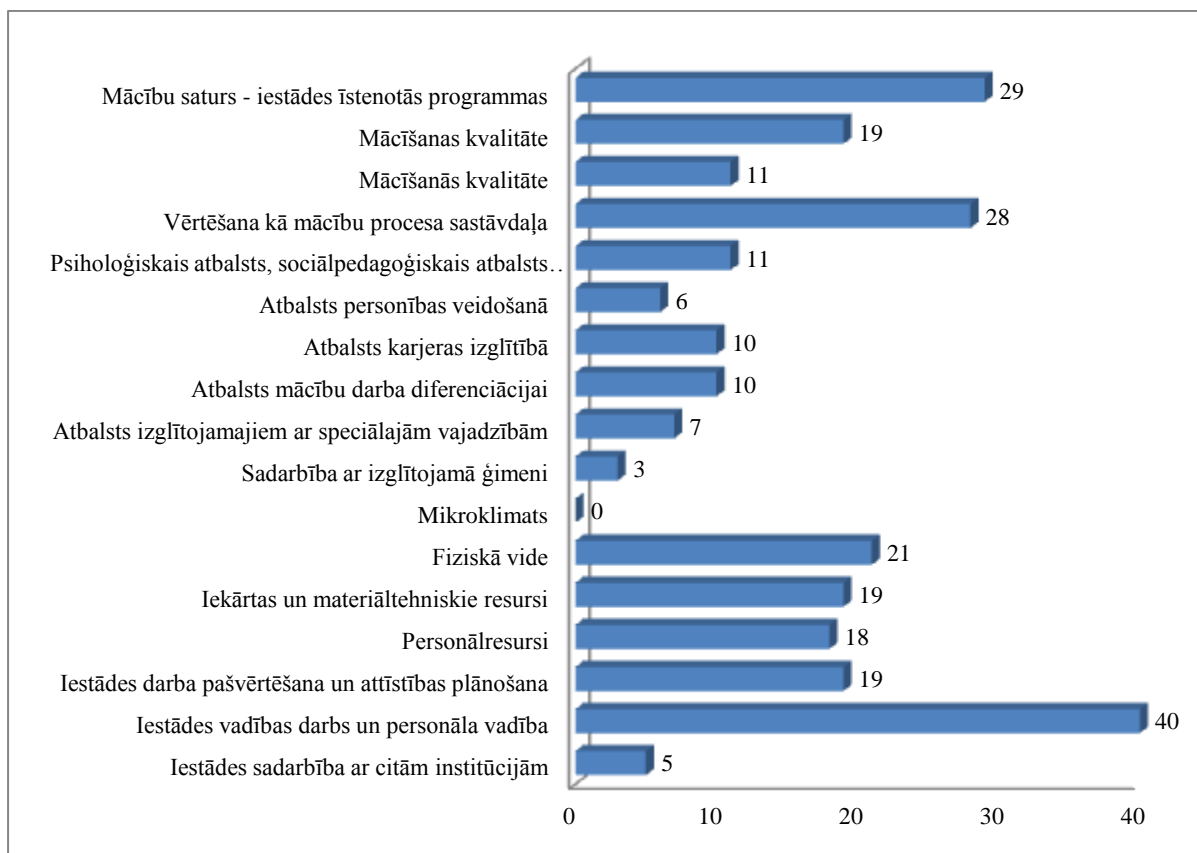

2.attēls. Vispārējās izglītības kopējais jomu un kritēriju novērtējumu sadalījums pēc kvalitātes vērtējuma līmeņiem 2013.gadā

Izglītības iestāžu darbībā visbiežāk pozitīvi tiek vērtēti rezultāti kritērijos „Mikroklіmats”, „Atbalsts personības veidošanā”, „Mācīšanas kvalitāte” un „Iestādes sadarbība ar citām institūcijām”. Savukārt visvairāk ieteikumi saņemti jomā „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas” un kritērijos „Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”, „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”.

2013.gadā akreditācijas ekspertu komisijas norādītie ieteikumi vai nepieciešamie uzlabojumi ne tikai kalpoja sabiedrības informēšanai par konkrētās izglītības iestādes darbību, bet arī veicināja šo trūkumu un nepilnību novēršanu (skat. 3.attēlu).

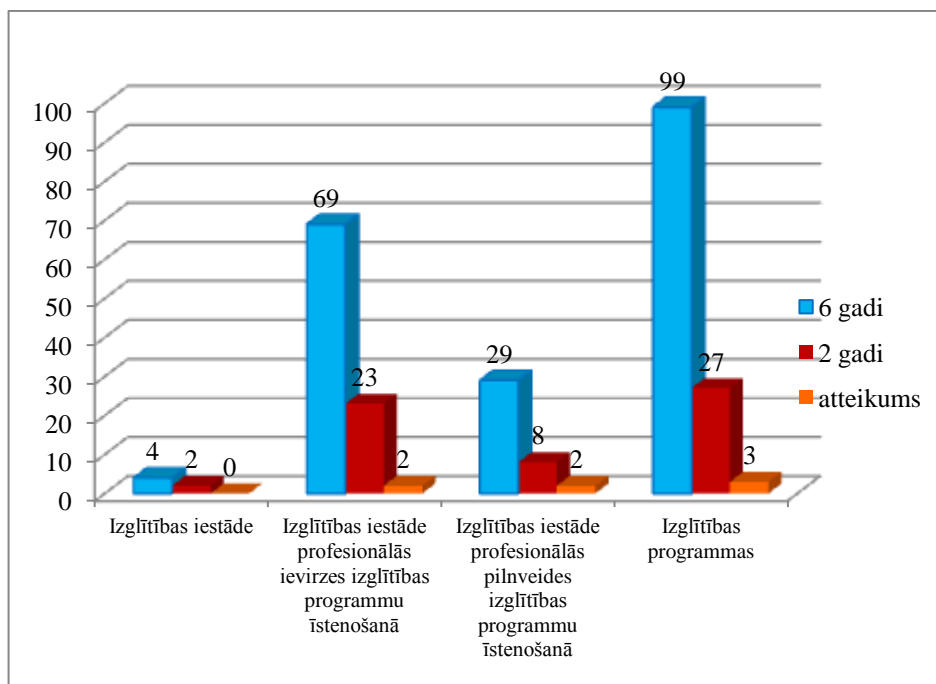

3.attēls. Akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumi vispārējā izglītībā (skaits) 2013.gadā

2013.gadā kopumā akreditācijas ekspertu komisija izvirzījusi 256 ieteikumus. Visvairāk – kritērijos „Iestādes vadības darbs un personāla vadība” (40 ieteikumi), „Mācību saturs – iestādes īstenotās programmas” (29) un „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa” (28).

Profesionālā izglītība

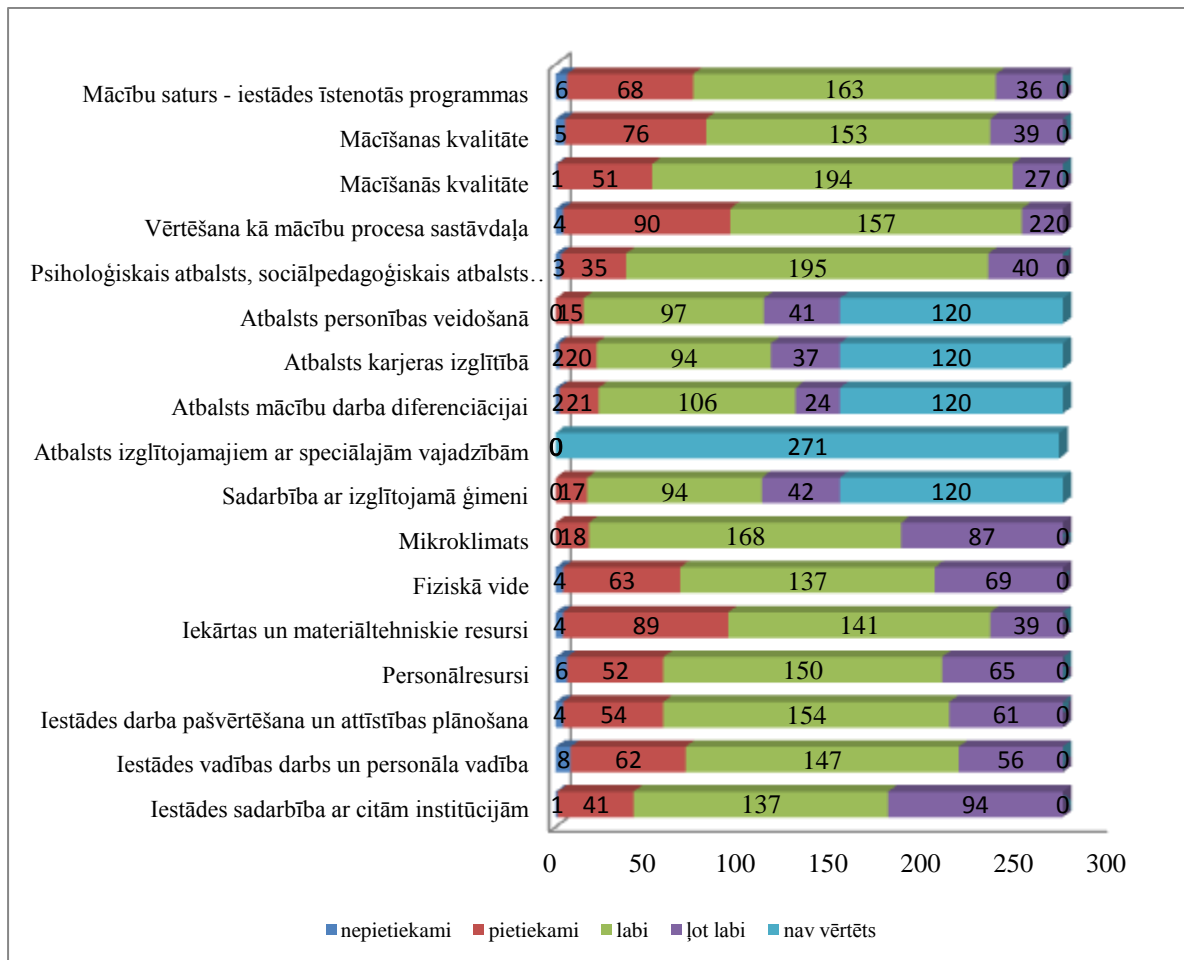
2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests organizēja vērtēšanu ar akreditācijas ekspertu komisiju 107 profesionālās izglītības iestādēs, akreditējot 255 profesionālās izglītības programmas un/vai izglītības iestādes profesionālās ievirzes vai profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanā, 6 izglītības iestādes. Akreditācija atteikta izglītības iestādēm 3 profesionālās tālākizglītības programmu, 2 profesionālās pilnveides programmu un 2 profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošanā (skat. 7.tabulu un 4.attēlu).

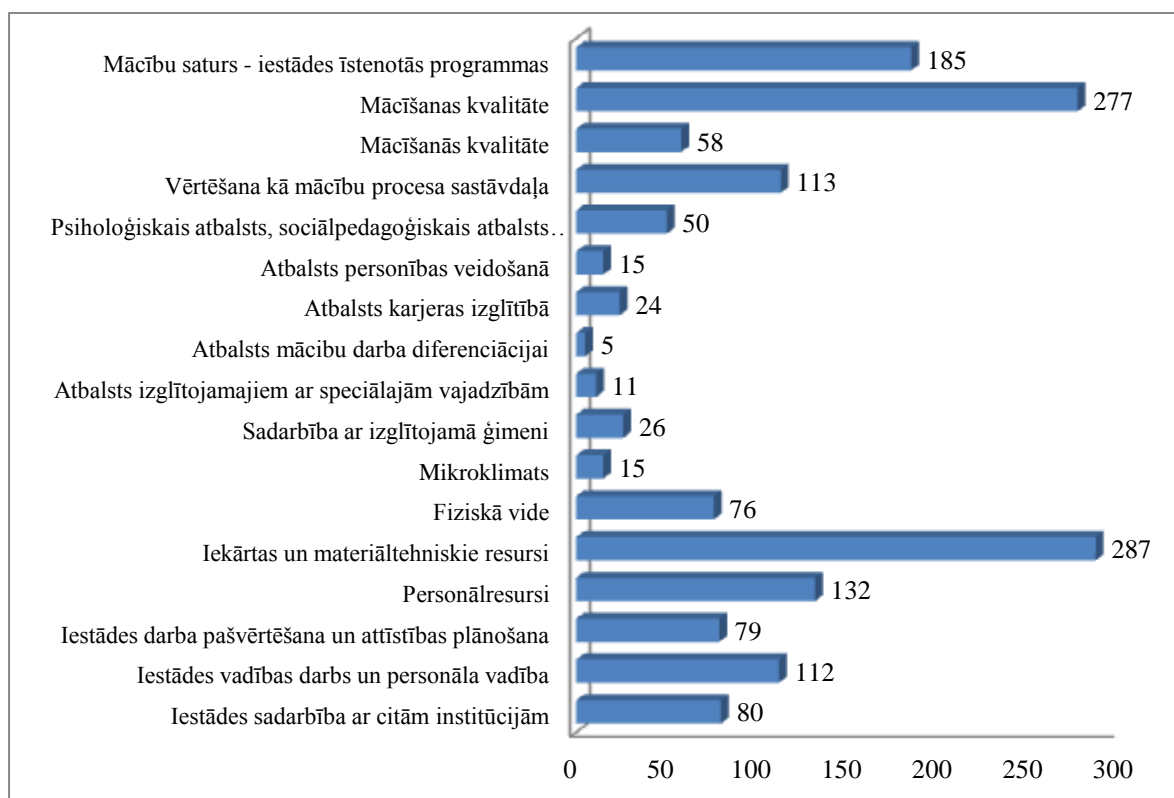
4.attēls. Profesionālās izglītības programmu, izglītības iestāžu akreditācija ar akreditācijas ekspertu komisiju, 2013.gads

2013.gadā darbu turpināja 12 nozaru ekspertu padomes (izveidotas 2011.gadā), kas veic nozares attīstības prognozēšanu, izglītības un darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma atbilstības pētīšanu un nodrošināšanu. Akreditācijas ekspertu komisijā darbu veic apmācīti nozaru ekspertu padomju deleģēti eksperti, kuri nodrošina atgriezenisko saiti nozarēm par profesionālās izglītības kvalitāti.

Kopumā akreditācijai pieteikto izglītības programmu īstenošanas rezultāti 2013.gadā ir labāki, tomēr kritērijos „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”, „Iekārtas un materiāltehniskie resursi”, „Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana” joprojām vērtējumi ir viszemākie (skat. 5.attēlu). 6.attēlā redzami akreditācijas ekspertu komisijas norādīto ieteikumu vai nepieciešamo uzlabojumu skaits vispārējā izglītībā.

5.attēls. Vērtējumu līmeņu sadalījums kritērijos izglītības iestādēs, profesionālās izglītības programmās un iestāžu akreditācijas profesionālās ievirzes vai pilnveides izglītības programmu īstenošanā, 2013.gads

6.attēls. Akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumi vispārējā izglītībā (skaitis) 2013.gadā

Kopā 2013.gadā akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumos norādīti 1545 ieteikumi. Visbiežāk ieteikumi konstatējami kritērijos „Iekārtas un materiāltehniskie resursi” (287), „Mācīšanas kvalitāte” (277) un „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas” (185).

Analizējot akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumus un priekšlikumus, secināms, ka gan valsts un pašvaldību izglītības iestādēm, gan privātām izglītības iestādēm ir jāuzlabo pašnovērtēšanas sistēma, jāaktualizē izglītības programmas, jāpapildina metodisko materiālu krātuvi un jāpilnveido mācību tehnisko līdzekļu bāzi (skat. 7.tabulu).

7.tabula

Ieteikumi izglītības iestādēm, kas īsteno profesionālās izglītības programmas

Valsts un pašvaldību izglītības iestādēm	Privātajām profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestādēm
aktualizēt izglītības programmas, tajā skaitā mācību priekšmetu programmas atbilstoši profesijas standartu, nozaru un darba tirgus prasībām;	aktualizēt izglītības programmu saturu atbilstoši darba tirgus prasībām;
aktualizēt izglītības programmas īstenošanai nepieciešamo materiālu un tehnisko līdzekļu sarakstus;	pilnveidot pašnovērtēšanas un mācību sasniegumu vērtēšanas sistēmas;

pilnveidot mācību nodarbību uzskaites kārtību, īpaši praktiskajās nodarbībās, motivēt izglītojamos mācīties;	pilnveidot mācību tehnisko līdzekļu bāzi, iegādājoties izglītības programmu specifikai un nozares prasībām atbilstošus mācību tehniskos līdzekļus, izstrādāt materiālu un tehniskās līdzekļu bāzes pilnveides plānu;
papildināt esošo mācību literatūras un metodisko materiālu krātuvi ar profesionālo mācību literatūru, veikt regulāru mācību grāmatu fonda pārskatīšanu, norakstīšanu;	izstrādāt pedagogu profesionālās pilnveides plānu;
pilnveidot mācību tehnisko līdzekļu bāzi;	aktualizēt izglītības iestādes iekšējos normatīvos aktus, sakārtot un noformēt dokumentus atbilstoši lietvedības prasībām;
izstrādāt pedagogu profesionālās pilnveides plānu;	uzlabot izglītības iestādes darba organizāciju, vadības darbu un personāla pārvaldību.
pilnveidot sadarbību ar nozares organizācijām, aktivizēt izglītības iestādes sadarbību ar valsts institūcijām un darba devējiem;	
iespēju robežās iesaistīties projektu īstenošanā, lai paplašinātu iespējas izglītojamo un pedagogu pieredzes apmaiņai, izmantot Eiropas Sociālo fondu u.c. projektu finansiālās iespējas;	
pilnveidot pašnovērtēšanas sistēmu.	

Akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumā norādīto ieteikumu ieviešana

Apkopojot 2013.gadā izglītības iestāžu sniegto informāciju par akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumu izpildi, secināms, ka no 256 ieteikumiem vispārējās izglītības iestādēm ir izpildīti 122 ieteikumi, daļēji izpildīti 112 ieteikumi, bet neizpildīti 19 ieteikumi. Visvairāk ieteikumu bijuši kritērijos „Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”, „Fiziskā vide”, „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa” un „Mācību saturs – iestādes īstenošanas programmas”. Šajos kritērijos arī konstatēts vislielākais izpildes procents.

Profesionālās izglītības iestādēm visvairāk ieteikumu ir bijuši kritērijos „Iekārtas un materiāltehniskie resursi”, „Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”, „Mācīšanas kvalitāte”, „Mācību saturs – iestādes īstenošanas programmas” un „Personālrесursi”. Lielākā daļa no ieteikumiem ir izpildīti (399).

Visvairāk ieteikumu konstatēti:

- 1) pieaugušo izglītības iestādēm, t.i., 266 ieteikumi, no tiem izpildīti 197 ieteikumi, daļēji izpildīti 58 ieteikumi, neizpildīti 11 ieteikumi;
- 2) mūzikas un mākslas skolām, t.i., 109 ieteikumi, no tiem izpildīti 68 ieteikumi, daļēji izpildīti 30 ieteikumi, neizpildīti 11 ieteikumi;
- 3) profesionālās vidējās izglītības iestādēm saņēmušas 98 ieteikumus, no tiem izpildīti 54 ieteikumi, daļēji izpildīti 38 ieteikumi, neizpildīti 6 ieteikumi.

Vismazāk ieteikumu konstatēti arodizglītības iestāžu, sporta skolu un speciālās izglītības programmu pilnveidei.

Izglītības iestāžu ierobežotais finansējums ir bijis viens no galvenajiem neizpildīto vai daļēji izpildīto ieteikumu iemesliem. Atsevišķus ieteikumus nav iespējams izpildīt, piemērojot konkrētu darbību vai rīcību, jo tie ir saistīti ar izglītības iestāžu darbības nepārtraukto procesu, piemēram, pedagogu profesionālo pilnveidi, izglītības iestādē veikto darbību dokumentēšanu, logopēda un sociālā pedagoga atbalsta funkcijas nodrošināšanu.

Noteikumi par valsts un pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu

Atbilstoši [Izglītības likuma 14.panta 12.¹punktā](#) un [Izglītības likuma 30.panta 4.¹daļā](#) noteiktajam par valsts un pašvaldību izglītības iestāžu (izņemot augstskolu un koledžu) vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtību un kritērijiem, 2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests izstrādāja Ministru kabineta noteikumu projektu "[Kārtība, kādā akreditē izglītības iestādes, eksaminācijas centrus un citas institūcijas, vispārējās un profesionālās izglītības programmas un novērtē valsts un pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju profesionālo darbību](#)". Noteikumu projekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2013.gada 19.decembrī. Plānots, ka šie noteikumi stāsies spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Viens no noteikumu projekta mērķiem ir noteikt izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas tiesisko regulējumu, tai skaitā – vērtēšanas kritērijus. Novērtēšanu plānots veikt kārtējā akreditācijas procesā, un tā notiks ne retāk kā reizi sešos gados. Izglītības iestāžu vadītāju, kas stājušies amatā pēc noteikumu stāšanās spēkā, novērtēšana notiks pēc diviem gadiem. Novērtēšanas rezultāti tiks izmantoti par pamatu lēmumam par izglītības iestādes vadītāja atbilstību ieņemamajam amatam.

Lai ieviestu izglītības kvalitātes monitoringu valstī, noteikumu projektā iekļauti izglītības kvalitātes indikatori, piemēram, izglītību ieguvušo skaits; valsts pārbaudes darbu rezultāti; izglītojamo skaits, kuri ir atstāti uz otro gadu tajā pašā klasē; izglītību ieguvušo turpmākā izglītība un nodarbinātība; izglītojamo skaits, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē iestādi; izglītojamo skaits, kas apgūst interešu izglītības vai profesionālās ievirzes izglītības programmas; izglītojamo skaits, kuri mācās pēc individuālā mācību plāna; izglītojamo skaita izmaiņas un izglītojamo skaits, kas konkrētā izglītības programmā vienā gadā apgūst divu vai vairāku klašu mācību priekšmetu saturu u.c. Paredzams, ka Izglītības kvalitātes valsts dienests apkopos vispārējās izglītības iestāžu rezultātus izglītības kvalitātes indikatoros divos posmos – ar 2015.gada 1.janvāri un 2015.gada 1.septembri. Izglītības kvalitātes valsts dienests ņems vērā šo informāciju, pieņemot lēmumu par izglītības iestādes akreditāciju uz sešiem gadiem bez akreditācijas ekspertu komisijas.

Vienlaikus Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts arī Ministru kabineta noteikumu projekts "[Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 23.aprīļa noteikumos Nr.225 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums”](#)", ar ko tiek paplašinātas Izglītības kvalitātes valsts dienesta funkcijas, papildinot tās ar izglītības iestāžu vadītāju novērtēšanas nodrošināšanu un organizēšanu.³

³ Skat. arī 19.11.2013. paziņojumu preseī „[Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts par izglītības iestāžu un eksaminācijas centru, vispārējās un profesionālās izglītības programmu akreditācijas kārtību un valsts un pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu](#)”.

Kvalitātes vērtēšanas (akreditācijas) ekspertu darba pilnveide

Lai sekmētu vienotu izpratni par izglītības iestādes darbības kvalitātes vērtēšanas pamatprincipiem normatīvajos aktos noteiktajās jomās un kritērijos, kā arī novērtējuma līmeņiem un to piemērošanu izglītības kvalitātes vērtēšanā, Izglītības kvalitātes valsts dienests 2013.gadā organizēja 8 kursus „Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšana”, kuros tika apmācīti 118 deleģētie nozaru eksperti.

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana

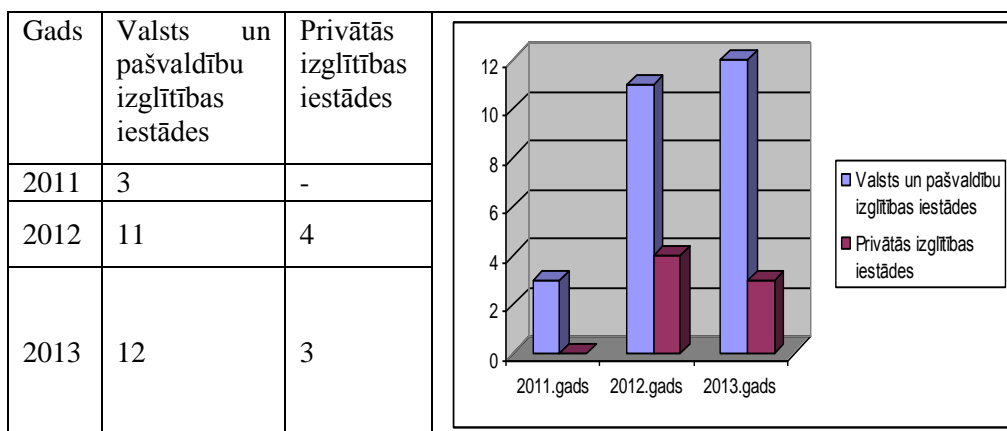
2013.gadā ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā profesionālās kvalifikācijas apliecību ieguva 826 personas, no kurām 7 ieguva 2 profesionālās kvalifikācijas. Strauji pieaugošais pretendentu skaits, kuri izmantoja šo pakalpojumu, ļāva veikt statistisku un analītisku apkopojumu par faktoriem, kas ietekmējuši profesionālās kompetences novērtēšanas motivāciju un kvalifikācijas ieguvu.

Galvenie motivējošie faktori kvalifikācijas ieguvei ir bijuši: 1) normatīvajos aktos noteiktās prasības tautsaimniecības nozarēs strādājošajiem; 2) darba devēju pašiniciatīva kvalificētu speciālistu nodarbinātībā; 3) valsts institūcijā strādājošu darbinieku atbilstība profesionālās kvalifikācijas prasībām.

2013.gadā tika noslēgti 84 deleģēšanas līgumi ar 20 izglītības iestādēm, kas kopumā nodrošināja iespēju 41 profesionālās izglītības iestādē īstenot ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu 142 profesionālajās kvalifikācijās. Statistikas dati par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu tiek apkopoti kopš 2011.gada un atspoguļo pakalpojuma rezultatīvo rādītāju attīstību pēdējos trīs gados (skat. 8., 9., 10. un 11.tabulu).

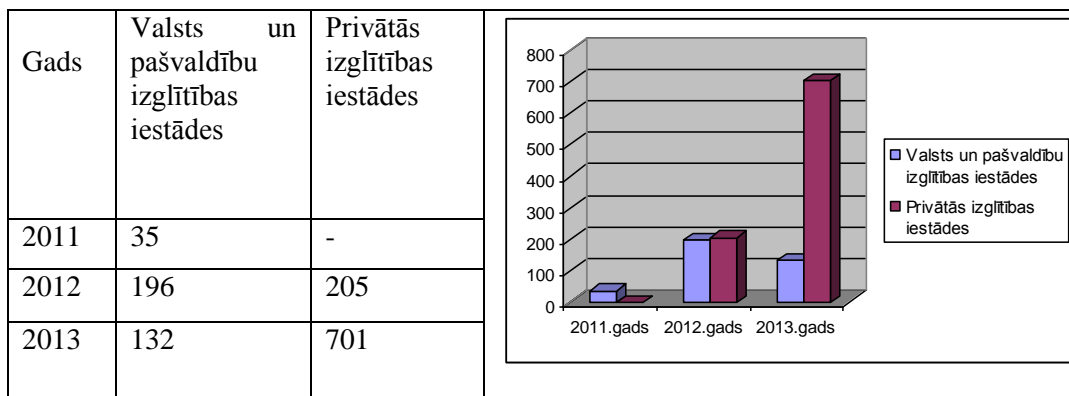
8.tabula

Izglītības iestādes, kur organizēta ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana (2011.-2013.)

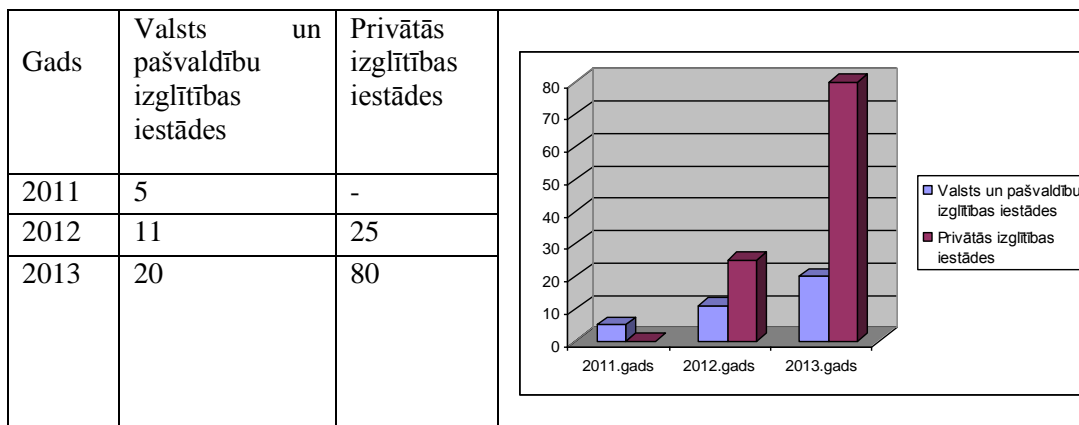
9.tabula

Personu skaits, kuras ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā ieguvušas profesionālās kvalifikācijas apliecību (2011.-2013.)

10.tabula

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanai organizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu skaits (2011.-2013.)

11.tabula

2013.gadā ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā iegūtās profesionālās kvalifikācijas

Profesionālā kvalifikācija	Profesionālās kvalifikācijas līmenis	Personu skaits
Namu pārzinis	3	213
Aprūpētājs	2	175
Auklis	3	133
Metinātāji (MMA, MAG, MIG, TIG)	2	98
Valsts robežsardzes inspektors	3	69
Lietvedis	2	32

Pavārs	2	28
Automehāniķis	3	25
Autoelektriķis	3	14
Ceļojumu konsultants	3	12
Autoatslēdznieks	2	9
Apdares darbu tehniķis	3	7
Sanitārtehnisko iekārtu montētājs	2	7
Datorsistēmu tehniķis	3	2
Multimediju dizaina speciālists	3	2
Elektriķis	3	2
Fotogrāfs	2	2
Lokomotīvu saimniecības tehniķis	3	1
Mežsaimniecības tehniķis	3	1
Ēdināšanas pakalpojumu speciālists	3	1

Koordinējot ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču novērtēšanas īstenošanu, 2013.gada 8.maijā Izglītības kvalitātes valsts dienests organizēja informatīvo semināru „Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas pieredze”, kurā piedalījās izglītības iestāžu atbildīgās amatpersonas, kā arī sadarbības partneri. Semināra dalībniekiem tika sniegti metodiski skaidrojumi par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas jautājumiem.

Vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešanas koordinēšana

Kopš 2013.gada 1.maija, līdz ar Ministru kabineta noteikumu Nr.225 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums” stāšanos spēkā, Izglītības kvalitātes valsts dienests koordinē Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā (apmācībā) jeb EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training) ieviešanu profesionālajā izglītībā Latvijā.

EQAVET aktivitāte tiek īstenota, pamatojoties uz vienotiem Eiropas kritērijiem, lai tiktu veicināti un pārraudzīti uzlabojumi profesionālajā izglītībā un apmācībā, sekmējot kvalitātes kultūras ieviešanu un pilnveidi, politikas pārredzamību un saskaņotību, savstarpēju uzticēšanos, atzīšanu, pedagogu un izglītojamo mobilitāti, kā arī mūžizglītību.

EQAVET ietvarstruktūras un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešana profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības (apmācības) kvalitātes nodrošināšanā Latvijā ir plānota 2 posmos:

- no 2013.gada 8.augusta līdz 2014.gada 31.maijam dienests organizē diskusijas ar visām ieinteresētajām pusēm par EQAVET ietvarstruktūras un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes rādītāju ieviešanu. Gala rezultāts – visu iesaistīto pušu viedoklis;
- no 2014.gada 1.jūnija līdz 31.decembrim tiek izveidots profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas pilnveides projekts.

Izglītības kvalitātes valsts dienests 2013.gadā uzsāka diskusiju ciklu ar ieinteresētajām pusēm, tai skaitā nozaru darba devējiem un nozaru ekspertu padomēm par EQAVET pasākumu kopuma un

indikatoru atbilstību Latvijas profesionālās izglītības sistēmai. Līdz 2013.gada 31.oktobrim diskusijā tika iesaistīti pārtikas rūpniecības, lauksaimniecības, kokrūpniecības (mežsaimniecības, kokapstrādes), ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, metālapstrādes, mašīnbūves, mašīnzinību, transporta un loģistikas, tūrisma un skaistumkopšanas, poligrāfijas un izdevējdarbības, papīra un papīra izstrādājumu ražošanas, datorizaina, būvniecības, enerģētikas, tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas, uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības, administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozaru eksperti un nozaru ekspertu padomju sekretariāta pārstāvji. Izglītības kvalitātes valsts dienestā tika apkopots nozaru ekspertu un nozaru ekspertu padomju sekretariātu viedoklis par EQAVET pasākumu kopuma un indikatoru atbilstību Latvijas profesionālās izglītības sistēmai, kas kopumā atbalsta vienotās profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ieviešanu profesionālajā tālākizglītībā un pamācībā, veicot precizējumus un pielāgojumus atbilstoši Latvijas specifikai un vajadzībām. 2013.gada 26.novembra seminārā nozaru ekspertu padomju deleģētie pārstāvji tika iepazīstināti ar EQAVET indikatoru iestrādes principiem nacionālās kvalitātes vērtēšanas sistēmā.

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja Inita Juhņēviča piedalījās EQAVET semināros un darba grupās Budapeštā (22.-23.maijs), Briselē (26.-27.novembris) un Belfāstā (3.-4.decembris).

1.4.4. Uzraudzība

Iesniegumu izskatīšana

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests ir izskatījis 600 iesniegumus, kas saņemti no 717 iesniedzēja. Ņemot vērā, ka iesniegumos ietvertā informācija visbiežāk saturēja vairāk kā vienu konkrētu problēmjautājumu/gadījumu, tie tika izdalīti, uzskatīti un analizēti atsevišķi. Kopumā 600 iesniegumos minēti 1326 problēmjautājumi/gadījumi.⁴

No 600 iesniegumiem:

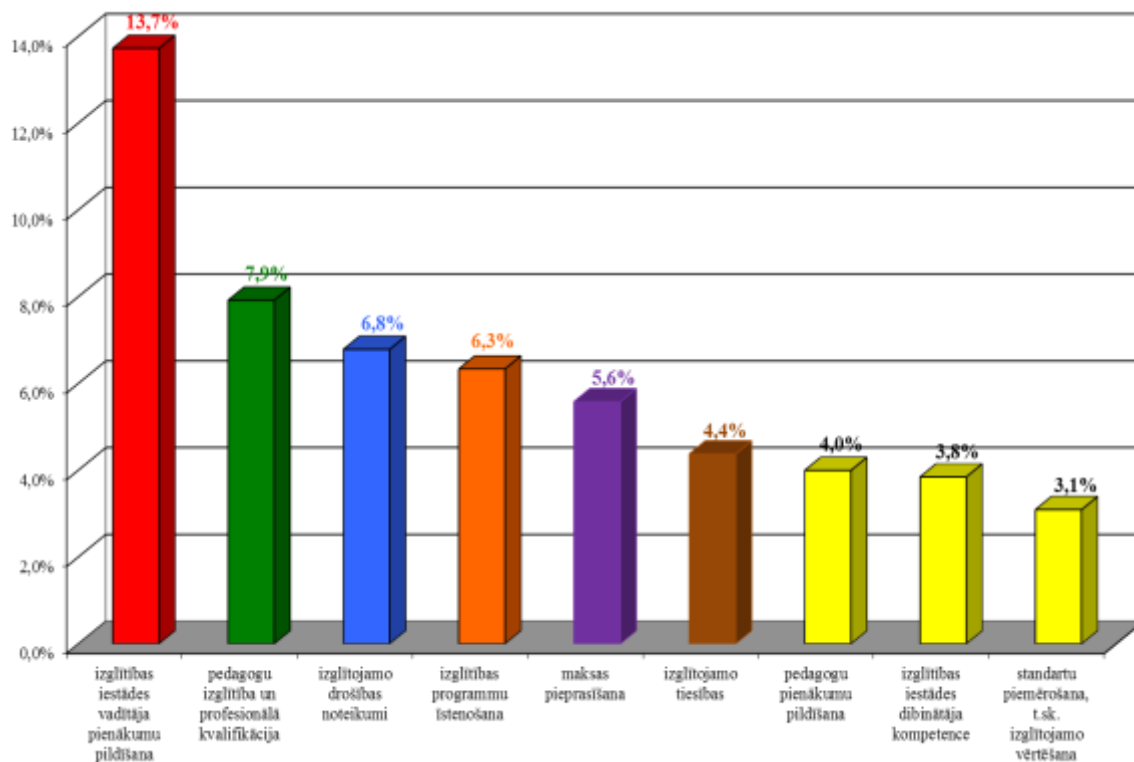
- 224 iesniegumi saņemti no izglītojamo vecākiem un to pārstāvjiem;
- 172 - no dažādām fiziskām un juridiskām personām;
- 73 - no izglītojamiem;
- 68 - no izglītības iestāžu darbiniekiem, tai skaitā pedagogiem;
- 42 - no anonīmiem iesniedzējiem;
- 21 - no žurnālistiem.

Biežāk minētie un izskatītie jautājumi ir saistīti ar šādām tēmām (skat. 7.attēlu):

- 182 jautājumi saistīti ar izglītības iestādes vadītāja pienākumu pildīšanu, tai skaitā izglītības iestādes iekšējo normatīvo aktu neatbilstība ārējo normatīvo aktu prasībām, izdoto rīkojumu par izglītojamo ieskaitīšanu/atskaitīšanu noformējums un iepazīstināšana ar to saturu, izglītojamo un vecāku tiesību nenodrošināšana;

⁴ Skat. informatīvo ziņojumu „Par Izglītības kvalitātes valsts dienesta Uzraudzības departamenta iesniegumu izskatīšanas rezultātiem 2013. gadā” dienesta [tīmekļa vietnē](#).

- 105 - ar pedagogu izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 90 - ar izglītojamo drošības noteikumiem, tai skaitā nepilnīgi izstrādāti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi, drošības noteikumi, nav saņemti kompetento institūciju atzinumi par izglītības iestādes darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 84 - ar izglītības programmas īstenošanu, tai skaitā izglītības process nenotiek atbilstoši licencētajai un akreditētajai izglītības programmai vai notiek ar neatrunātām izmaiņām, netiek ievērots mācību priekšmetu (studiju kursu) apguves secīgums un apjoms;
- 74 - ar maksas pieprasīšanu, tai skaitā tiek pieprasīta fonda nauda, tiek lūgts segt ar mācību ekskursijām saistītos izdevumus, nodrošināt mācību līdzekļus un dienasgrāmatas;
- 58 - ar izglītojamo tiesībām, tai skaitā tiek ierobežotas izglītojamā tiesības apgūt izvēlēto izglītības programmu, izmantot izglītības iestādes iegādātos mācību līdzekļus, līdzdarboties mācību procesa pilnveidē;
- 53 - ar pedagogu pienākumu pildīšanu, tai skaitā pedagogi nepietiekamā apjomā sadarbojas ar izglītojamā ģimeni izglītības jautājumos, neizstrādā vai neizskaidro izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kritērijus;
- 51 - ar izglītības iestādes dibinātāja kompetenci, tai skaitā lūgts atbrīvot izglītības iestādes vadītāju no ieņemamā amata, izvērtēt pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu izmantošanas lietderīgumu;
- 41 - ar pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības standartu piemērošanu, tai skaitā nav izstrādāti/nepilnīgi izstrādāti izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kritēriji;
- 39 - ar izglītojamo vecāku tiesībām, tai skaitā tiek ierobežotas vecāku tiesības izvēlēties konkrētu izglītības iestādi, iepazīties ar izglītojamo pārbaudes darbiem vai saņemt pilnīgu informāciju par izglītojamā mācību sasniegumiem un nepieciešamajiem uzlabojumiem;
- 37 - ar izglītojamo uzņemšanu, tai skaitā nav skaidri izglītojamo uzņemšanas noteikumi, iestājpārbaudījumu norise neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- 36 - ar izglītojamo pienākumiem, tai skaitā nevēlēšanos apgūt izglītības programmas obligāto saturu, pedagoga prasību vai izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumu neievērošana;
- 35 - ar izglītības iestādes obligāto dokumentāciju, tai skaitā par klases žurnālā, nodarbību un izmantojamās literatūras sarakstā veiktajiem ierakstiem,
- 32 - ar atšķirīgu attieksmi, tai skaitā vienas izglītības programmas izglītojamajiem ir noteikti atšķirīgi darbu pildīšanas nosacījumi un vērtēšanas kritēriji;
- 29 - ar pedagoga profesionālo ētiku, tai skaitā paaugstinātas balss vai aizskarošu izteicienu lietošana pret izglītojamajiem.

7.attēls. 2013.gadā saņemtajos iesniegumos visbiežāk minētie jautājumi

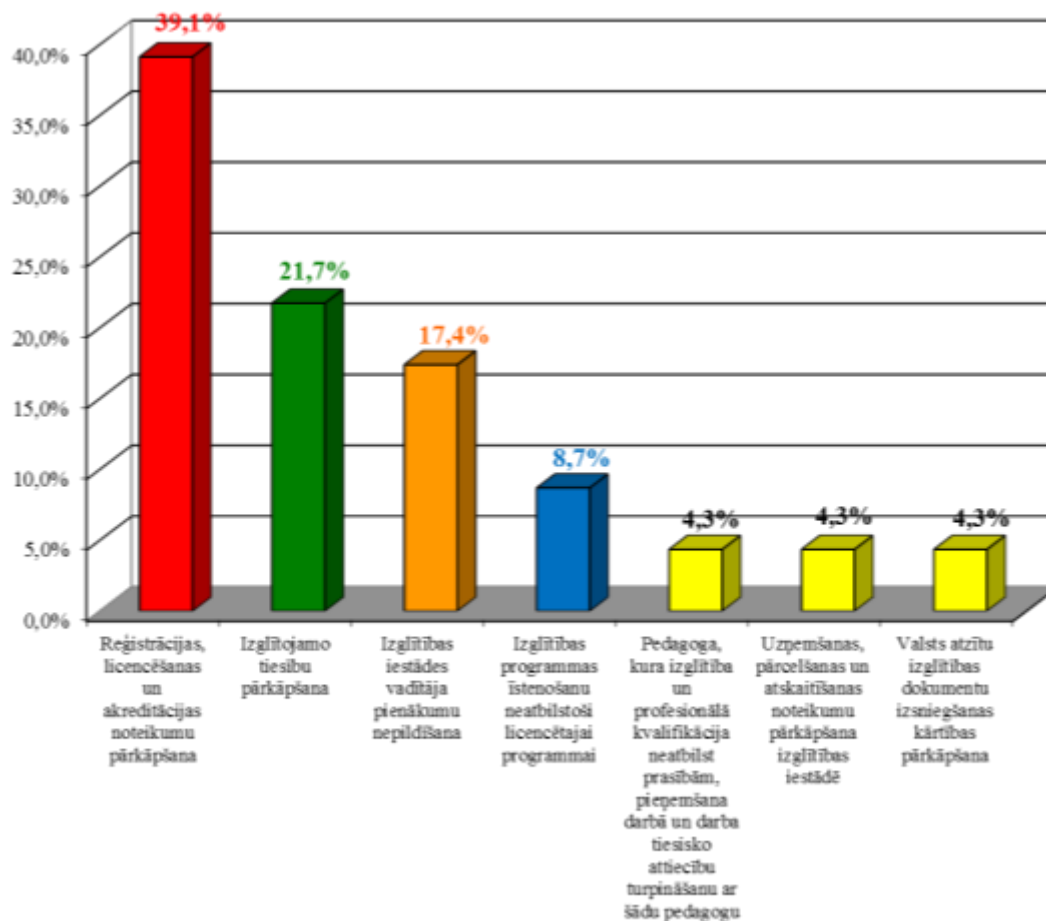
No 1326 jautājumiem par 505 jautājumiem iesniedzējiem sniegts skaidrojums un/vai vispārēja informācija par normatīvo aktu atbilstošu piemērošanu, līdz ar to pārbaude izglītības iestādēs nav veikta. Savukārt,

izskatot 821 jautājumu (no 1326 jautājumiem), tika veikta pārbaude. 468 jautājumos minētā informācija par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem apstiprinājās, bet 353 jautājumos – neapstiprinājās.

Administratīvajās pārkāpuma lietās pieņemtie lēmumi

No 468 izskatītajiem jautājumiem, 27 jautājumos (5,7%) tika ierosināta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā, no kuriem 23 jautājumos tika pieņemts lēmums par administratīvā soda uzlikšanu, tai skaitā (skat. 8.attēlu):

- 9 jautājumos par reģistrācijas, licencēšanas vai akreditācijas noteikumu pārkāpšanu;
- 5 - par izglītojamo tiesību pārkāpšanu;
- 4 - par izglītības iestādes vadītāja pienākumu nepildīšanu;
- 2 - par izglītības programmas īstenošanu neatbilstoši licencētajai izglītības programmai;
- 1 - par pedagoga, kura izglītība un profesionālā kvalifikācija neatbilst prasībām, pieņemšanu darbā un darba tiesisko attiecību turpināšanu ar šādu pedagogu;
- 1 - par uzņemšanas, pārceļšanas un atskaitīšanas noteikumu pārkāpšanu izglītības iestādē;
- 1 - par valsts atzītu izglītības dokumentu izsniegšanas kārtības pārkāpšanu.

8. attēls. 2013.gadā ierosinātajās administratīvajās pārkāpuma lietās pieņemtie lēmumi

Iesniegumu analīze un veiktās darbības

Izvērtējot saņemtos un izskatītos iesniegumus pēc izglītības iestāžu veidiem, secināms:

- 322 iesniegumos minēti jautājumi par vispārējās pamata un vidējās izglītības iestāžu darbību (izņemot speciālās izglītības iestādes);
- 95 - par augstskolu un koledžu darbību;
- 49 - par pirmsskolas izglītības iestāžu darbību;
- 35 - par profesionālās pamata un vidējās izglītības iestāžu darbību;
- 15 - par speciālo izglītības iestāžu darbību;
- 13 - par profesionālās pilnveides un tālākizglītības iestāžu darbību;
- 71 - par citu izglītības iestāžu darbību.

Palielinājies izglītojamo vecāku, izglītojamo, kā arī izglītības iestāžu darbinieku iesniegumu skaits, kas galvenokārt ir izskaidrojams ar dienesta aktīvo darbību un medijos pausto viedokli par dažādiem ar izglītības jomu saistītiem jautājumiem, kā arī ar pieaugošo uzticēšanos dienestam kā kompetentai institūcijai.

Vairumā gadījumu iesniegumos minētie jautājumi ir saistīti ar izglītības iestādes vadītāja pienākumu pildīšanu. Vienlaikus samazinājies iesniegumos minēto jautājumu skaits saistībā ar izglītojamo un vecāku tiesībām.

Turpinot preventīvos nolūkos informēt izglītības procesā iesaistītās puses par savu viedokli jautājumos, kas skar izglītības iestāžu darbību, un, lai tiktu veicināts šīs darbības tiesiskums un novērsti iespējamie izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi, 2013.gadā dienesta tīmekļa vietnē publicēti informatīvi materiāli – „Vasaras brīvlaiks un izglītības iestādes vadītāja aizvietošana”, „Izglītojamo drošības jautājumu risināšana – prioritāte izglītības iestādēm un to dibinātājiem”, „Vasaras brīvlaiks ir paredzēts izglītojamo atpūtai”, „Dienā pirms Skolotāju dienas izglītības iestādei jānodrošina izglītības process un jāievēro izglītojamo tiesības” u.c.

1.4.5. Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošana

Līdztekus pamatfunkciju izpildei Izglītības kvalitātes valsts dienests kā sadarbības partneris 2013.gadā turpināja darbību Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektā “Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana”, kura ietvaros pēc trīspusējās – darba devēju, darba ņēmēju un profesionālās izglītības – pārstāvniecības principa tika izveidotas 12 nozaru ekspertu padomes jeb NEP.

Izglītības kvalitātes valsts dienests sadarbībā ar NEP turpināja koordinēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču novērtēšanas un atzīšanas sistēmas aprobāciju. Sadarbība tika īstenota pretendentu piesaistē no darba tirgus vides. Projekta īstenošanas laikā pieauga informācijas pieejamība par ārpus formālās izglītības novērtēšanas iespējām sabiedrībā un palielinājās to personu skaits, kuri izmantoja šo iespēju. Sadarbībā ar NEP Izglītības kvalitātes valsts dienests darbam akreditācijas ekspertu komisijās papildus esošajiem akreditācijas ekspertiem piesaistīja 31 ekspertu. Tika turpināta NEP akreditācijas ekspertu apmācībaursos „Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšana”.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana 2013.gadā tika īstenota no budžeta programmas 42.00.00 „Padotības iestādes un to pasākumi” apakšprogrammas 42.01.00 „Iestāžu darbības nodrošināšana” (skat. 12.tabulu), kā arī no budžeta programmas 03.00.00 „Augstākā izglītība” apakšprogrammas 03.13.00 „Studiju virzienu akreditācija” (skat. 13.tabulu).

12.tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	525 801	590 658	572 716
1.1.	dotācijas	490 159	515 497	515 497
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	35 642	75 161	52 845
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0		0
2.	Izdevumi (kopā)	525 801	590 658	568 342
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	520 701	580 443	558 127
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5 100	10 215	10 215

13.tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	33 401	33 401
1.1.	dotācijas	0	33 401	33 401
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	0	33 401	33 401
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)		31 881	31 881
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	1 520	1 520

2.2. Valsts budžeta līdzekļu izlietojuma rezultatīvie rādītāji

Izglītības kvalitātes valsts dienesta galveno izdevumu izpilde 2013.gadā bija saistīta ar izglītības, bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju un zinātnisko institūciju reģistru kārtošānu, izglītības programmu licencēšanu, izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanu, normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību izglītībā, zinātnē un sportā,

kā arī ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences tiesību deleģēšanu akreditētām profesionālās izglītības iestādēm.

Dienesta apgūtā finansējuma ietvaros pamatbudžeta konta izpilde ir paredzēta plānotajiem pasākumiem un aktivitātēm, 2013.gadā sasniedzot šādus rezultātus (skat. 14.tabulu).

14.tabula

Rezultatīvie rādītāji sadalījumā pa īstenotajām aktivitātēm

Īstenotās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji
Izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija	Reģistrēto jauno izglītības iestāžu skaits – 103; Izmaiņu skaits izglītības iestāžu reģistrācijas datos – 365; Izglītības iestāžu reģistrā svītrotu izglītības iestāžu skaits – 18; Reģistrēto jauno zinātnisko institūciju skaits – 6; Izmaiņu skaits zinātnisko institūciju reģistrācijas datos – 5; No zinātnisko institūciju reģistra izslēgto zinātnisko institūciju skaits – 47.
Izglītības programmu licencēšana	Profesionālās izglītības programmu licenču skaits – 1586; Vispārējās izglītības programmu licenču skaits – 961.
Izglītības programmu īstenošanas un izglītības iestāžu darbības akreditācija	Profesionālās izglītības iestāžu akreditāciju skaits – 34; Profesionālās ievirzes izglītības programmu akreditāciju skaits – 542; Profesionālās pilnveides izglītības programmu akreditāciju skaits – 290; Profesionālās izglītības programmu īstenošanas akreditāciju skaits – 932; Vispārējās izglītības iestāžu akreditāciju skaits – 229; Vispārējās izglītības programmu īstenošanas akreditāciju skaits – 787.
Pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšana	Izsniegto pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu skaits – 184; Atteikumu skaits – 2.
Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšana	Reģistrēti bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji – 400; Atteikumu skaits – 2.
Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas nodrošināšana	Piešķirts deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu 20 izglītības iestādēm un noslēgti 84 deleģēšanas līgumi.
Normatīvo aktu ieviešanas uzraudzība izglītībā, zinātnē un sportā	Veikta analītiskā izpēte „Kultūras un audzināšanas pasākumi vispārējās izglītības iestādēs un izglītojamo un vecāku iesaiste vispārējās izglītības iestādes pārvaldīšanā” visā Latvijā (276 izglītības iestādēs); Veikta analītiskā izpēte „Sociālo un humanitāro mācību priekšmetu pedagogu kapacitāte vispārējās izglītības iestādēs” visā Latvijā (233 izglītības iestādēs); Veikto izglītības iestāžu un izglītības procesa pārbaužu skaits – 568; Izskatīto privātpersonu iesniegumu skaits – 600.

2.3. Veiktie un pasūtītie pētījumi

2013.gadā tika pabeigts darbs pie vairākām 2012.gadā uzsāktajām analītiskajām izpētēm, kas atspoguļotas ziņojumos „[Kultūras un audzināšanas pasākumi vispārējās izglītības iestādēs un izglītojamo un vecāku iesaiste vispārējās izglītības iestādes pārvaldīšanā](#)” un „[Sociālo un humanitāro mācību priekšmetu pedagogu kapacitātes izvērtēšana](#)”. Šajos ziņojumos, kas tika sagatavoti, balstoties uz 2012.gadā iegūtajiem rezultātiem, ir sniegti nozīmīgi secinājumi un priekšlikumi izglītības vides uzlabošanai. Abi ziņojumi ir pieejami Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#).

Izglītības kvalitātes valsts dienests no 2013.gada 3.oktobra līdz 15.novembrim veica analītisko izpēti „Pedagogu sagatavošana audzināšanas darba veikšanai izglītības iestādēs augstskolu īstenotajās studiju programmās”. Analītiskās izpētes ietvaros notika augstskolu īstenoto studiju programmu direktoru un ar audzināšanu saistīto studiju kursu pasniedzēju intervēšana, kā arī studējošo anketēšana. Analītiskās izpētes mērķis – apkopot informāciju par pedagogu sagatavošanu mērķtiecīga un kvalitatīva audzināšanas darba veikšanai izglītības iestādēs. Ziņojums par veikto analītisko izpēti „[Pedagogu sagatavošana audzināšanas darba veikšanai izglītības iestādēs augstskolu īstenotajās studiju programmās](#)” pieejams Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#).

2013.gada rudenī tika uzsāktas divas jaunas analītiskās izpētes – „Humanitārajos un sociālajos mācību priekšmetos izmantoto mācību līdzekļu izvērtējums profesionālās izglītības iestādēs” un „Sociālo un humanitāro mācību priekšmetu pedagogu kapacitātes izvērtējums profesionālās izglītības iestādēs”. To mērķis ir apkopot un analizēt informāciju par sociālo un humanitāro mācību priekšmetu mācību procesu profesionālās izglītības iestādēs, lai sniegtu ieteikumus profesionālās izglītības programmu īstenošanas uzlabošanai un profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšanai. Ziņojumi par šīm izpētēm tiks publicēti 2014.gadā.

2.4. Publiskie pakalpojumi

Izglītības kvalitātes valsts dienests valsts un privātā sektora pārstāvjiem nodrošina virkni pakalpojumu:

- izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija, izglītības un zinātnisko institūciju reģistru uzturēšana. Izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija ir bezmaksas pakalpojums. Reģistru informācija ir pieejama Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);
- bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācija. Informācija un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrs ir pieejams Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);
- izglītības programmu licencēšana un licenču izsniegšana, tai skaitā licenču nomaiņa (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības programmas). Licencēšana ir bezmaksas pakalpojums, informācija par licencētajām izglītības programmām un izmaiņām licenču datos atrodama attiecīgajos reģistros, kas pieejami Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);

- izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas akreditācija, kā arī akreditācijas lapu nomaiņa (izņemot pirmsskolas, interešu, pieaugušo neformālās un augstākās izglītības programmas un iestādes). Informācija par izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmas īstenošanas akreditāciju ir pieejama Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);
- ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas nodrošināšana un koordinēšana, deleģējot akreditētai izglītības iestādei vai akreditētam eksaminācijas centram tiesības novērtēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci. Ārpus formālās izglītības apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana ir jauns pakalpojums Latvijas izglītības sistēmā. Informācija par ārpus formālās izglītības apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu ir pieejama Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);
- pedagoga privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšana. Šī sertifikāta izsniegšana personai ir bezmaksas pakalpojums. Informācija par iespējām saņemt pedagoga privātprakses uzsākšanas sertifikātu ir pieejama Izglītības kvalitātes valsts dienesta [tīmekļa vietnē](#);
- izglītības, zinātnes un sporta uzraudzība. Izglītības kvalitātes valsts dienests uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, veicot pārbaudes un izskatot privātpersonu iesniegumus. Informācija par šo Izglītības kvalitātes valsts dienesta funkciju ir pieejama [tīmekļa vietnē](#).

2.5. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu, pārskats par iestādes darbības uzlabošanu, pretkorupcijas pasākumi

Izglītības kvalitātes valsts dienests savu darbību ir plānojis un īstenojis, ievērojot attīstības plānošanas dokumentos, Ministru kabineta un Izglītības un zinātnes ministrijas uzdevumos, kā arī Izglītības kvalitātes valsts dienesta darba plānā 2013.gadam noteikto, par savas darbības prioritāti izvirzot kvalitatīvu un savlaicīgu funkciju un uzdevumu pildīšanu, aizsargājot personu tiesības un intereses izglītībā, kā arī sniedzot atbalstu izglītības iestādēm un citām izglītībā iesaistītajām pusēm.

Atbilstoši [Valdības rīcības plānam Deklarācijas par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai](#) un „[Reformu īstenošanas rīcības plānā vispārējā izglītībā](#)” noteiktajam, Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbībā prioritārs bija darbs pie aptveroša izglītības kvalitātes monitoringa izveides, pakāpeniskas ieviešanas un izglītības kvalitātes indikatoru definēšanas, nodrošinot informācijas pieejamību par izglītības iestādi un tās darbības rezultātiem, veicinot pamatotu izglītības iestādes izvēli, veidojot dažādu izglītības veidu un pakāpju posmsecīgu sasaisti, kā arī akcentējot izglītības atbilstību darba tirgus prasībām un sabiedrības vajadzībām, tai skaitā mūžizglītības kontekstā.

Izglītības kvalitātes valsts dienests, ievērojot „[Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2007.-2013.gadam](#)” noteikto, apkopoja informāciju par dienesta kompetencē esošo uzdevumu izpildi saistībā ar izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas pilnveidošanu, kā arī aktīvi iesaistījās „[Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam](#)” izstrādē.

Nolūkā paplašināt iestādes pieejamību 2013.gadā tika mainīts darba laiks, vienu dienu nedēļā (ceturtdienās) to pagarinot līdz plkst.18. Tādējādi jebkurai personai ir iespēja apmeklēt Izglītības kvalitātes valsts dienestu pēc valstī vispārpieņemtā darba laika beigām.

Viens no būtiskajiem Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības uzdevumiem bija saistīts ar lēmumu pieņemšanas objektivitāti un iespējamo interešu konfliktu novēršanu. Tika aktualizēts "Izglītības kvalitātes valsts dienesta pretkorupcijas pasākumu plāns 2009.-2013.gadam", uzsākta iestādes klientu apmierinātības ar iestādes darbu izpēti (tīmekļa vietnē ievietotas anketas, lūgums sniegt atgriezenisko saiti par iestādes darbības kvalitāti ir ietverts atbildes vēstulēs iesniedzējiem un izglītības iestādēm), kā arī iestādes personāls tika informēts par rīcību ietekmēšanas vai interešu pārstāvēniecības/lobēšanas gadījumos.

Iestādes nolikuma maiņa bija saistīta ar nepieciešamību aktualizēt vairākus iestādes iekšējos normatīvos aktus un procedūras. It īpaši jāizceļ 2013.gada 3.jūnijā ar Izglītības un zinātnes ministriju saskaņotie iekšējie noteikumi Nr.8 „Atbalsta, konsultēšanas, pārkāpumu un to iespējamības novēršanas organizēšanas un norises noteikumi”, attiecīgi reglamentējot nozīmīgākās uzraudzības un atbalsta darbības.

Labas prakses apkopošana izglītībā atspoguļojas arī vairākos atbalsta materiālos izglītības iestādēm, kā arī regulārā informācijas sniegšanā medijiem.

3. Personāls

3.1. Amata vietas un nodarbināto skaits un sastāvs

Saskaņā ar piešķirto valsts budžeta finansējumu 2013.gadam Izglītības kvalitātes valsts dienestā 2013.gada sākumā bija spēkā 2012.gada 14.maija amata vietu saraksts ar 57 amata vietām, tai skaitā 33 ierēdņa amata vietām un 24 darbinieka amata vietām.

2013.gada 1.maijā stājās spēkā Ministru kabineta 2013.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.225 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums”, kas bija par pamatu Izglītības kvalitātes valsts dienesta amatu sarakstu Nr.1 (2013.gada 29.aprīlis) un Nr.2 (2013.gada 15.jūlijs) apstiprināšanai. No 2013.gada 15.jūlija dienestā bija 64 amata vietas, tai skaitā 36 ierēdņa un 28 darbinieka amata vietas.

Veicot dienesta darbības pilnveides pasākumus, 2013.gada 12.augustā tika apstiprināts Izglītības kvalitātes valsts dienesta amatu saraksts Nr.3 ar 65 amata vietām (32 ierēdņa un 33 darbinieka amata vietas).

2013.gada 28.decembrī (gada pēdējā darba diena) dienestā strādāja 31 ierēdnis un 29 darbinieki (viens darbinieks – bērna kopšanas atvaļinājumā), kopā: 60 nodarbinātie, no tiem – 45 sievietes un 15 vīrieši.

Dienesta nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām uz 2013.gada 28.decembri: 8 – vecumā līdz 29 gadiem, 15 – no 30 līdz 39 gadiem, 19 – vecumā no 40 līdz 49 gadiem, 15 – no 50 līdz 59 gadiem, 3 – vecumā virs 60 gadiem.

Izglītība

Izglītības kvalitātes valsts dienesta personāla izglītība uz 2013.gada 28.decembri:

Lielākajai daļai nodarbināto (35) ir maģistra grāds (no tiem 14 – profesionālais maģistra grāds); 4 – zinātņu doktora grāds; 7 – bakalaura grāds, 8 – ir augstākā izglītība (no tiem 1 – pirmā līmeņa augstākā); 4 darbiniekiem – profesionālā vidējā izglītība; 2 – vidējā izglītība.

Personāls nemitīgi pilnveidojas un paaugstina savu izglītības līmeni maģistra studiju programmās (1) un doktora studiju programmās (3).

Amata konkursi, kadru mainība

2013.gadā tikuši izsludināti un organizēti 7 amata konkursi uz vakantajām amata vietām. Viens no tiem beidzies bez rezultāta. Uz izsludinātajiem konkursiem kopskaitā pieteikušies 36 pretendenti, no kuriem konkursa kārtībā valsts civildienesta ierēdņa amatos iecelti 7.

2013.gadā amata pienākumus uzsākuši pildīt 18 nodarbinātie, tai skaitā 11 – darbinieka amata pienākumus un 7 – civildienesta ierēdņa amata pienākumus. 3 personām piešķirts ierēdņa statuss.

Civildienesta attiecības izbeiguši 9 ierēdņi: viens atbrīvots no ierēdņa amata, piemērojot disciplinārsodu; 4 turpina darba tiesiskās attiecības citos amatos. Darba tiesiskās attiecības 2013.gadā izbeigtas ar 8 darbiniekiem, no tiem 1 ir iecelts valsts civildienesta ierēdņa amatā.

Daļai no atbrīvotā personāla (6) darba stāžs dienestā nepārsniedza 3 gadus; 5 bija nostrādājuši dienestā 4 gadus; vienam no atbrīvotajiem ierēdņiem stāžs pārvaldē bija vairāk par 12 gadiem.

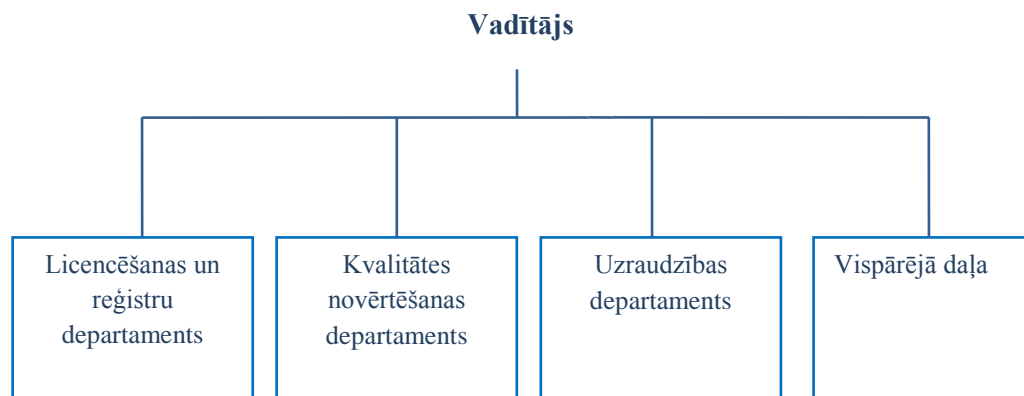
Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma

Izglītības kvalitātes valsts dienestā 2013.gadā tika ieviesta nodarbināto darba izpildes novērtēšana valsts informācijas sistēmā „Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma” (NEVIS). Darba izpildes novērtēšana par 2013.gada periodu tika veikta 51 nodarbinātajam. 25 % nodarbināto saņēma vērtējumu „labi” (13); 57% – „ļoti labi” (29) un 18% – „teicami” (9).

Nodarbinātie izmantoja iespēju pilnveidot savas zināšanas, apmeklējot bezmaksas informatīvos un konsultatīvos seminārus, piedalījās starptautiskajos projektos „All together All European Citizens” un Arhimēda fonda organizētajās aktivitātēs; Valsts reģionālās attīstības aģentūras, Valsts datu inspekcijas un SIA „E-Sabiedrības risinājumi” rīkotajos apmācībuursos; Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Pedagoģijas nodaļas rīkotajā konferencē, Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskā centra pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmas apgūvē, RVS Horizon, SIA „Creative Technologies”; SIA RIATech semināros un apmācībās.

3.2. Izglītības kvalitātes valsts dienesta struktūra

Izglītības kvalitātes valsts dienesta struktūru veido 3 pamatdarbības departamenti un 1 daļa (skat. 9.attēlu).

9.attēls. Izglītības kvalitātes valsts dienesta struktūra

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšana un izglītošana

Turpinot mērķtiecīgi attīstīt Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbu ārējās komunikācijas jomā, 2013.gadā tika veiksmīgi īstenota sadarbība ar medijiem, pabeigta dienesta tīmekļa vietnes saturiskā un strukturālā pārkārtošana, kā arī aktivizēta darbība mikroblogošanas platformā *twitter*.

2013.gadā tika sagatavoti vairāk nekā 40 paziņojumi presei, sniegtas atbildes uz vairāk nekā 65 informācijas pieprasījumiem no medijiem, *twitter* ievietotas katru mēnesi vidēji 8 ziņas, dienesta vadošās amatpersonas vairāk nekā 40 reizes piedalījās televīzijas un radio raidījumos (LNT (900 sek., Top10), TV3 (Bez Tabu, Nekā Personīga), LTV1 (Eiropa. Mīti un realitāte, De facto, Rīta Panorāma, Panorāma, Aizliegtais paņēmiens, Dienas Ziņas), LTV7, PBK, LR1 (Krustpunktā, Aktuālais temats, Ģimenes studija), LR4 (Doma laukums), Kristīgais radio), regulāri tikušas sniegtas intervijas un komentāri presei.

2013.gadā preses paziņojumos galvenokārt tika atspoguļotas dienesta aktualitātes (61%), vienlaikus palielinājies paziņojumu skaits par problēmjaudājumiem un preventīvo darbu pārkāpumu un to iespējamības novēršanai (attiecīgi – 19,5% un 19,5%).

Izglītības kvalitātes valsts dienesta pārstāvji aktīvi piedalījās nozares semināros, konferencēs, u.c. pasākumos, tai skaitā ikgadējā izstādē „Skola 2013” (28.02.–03.03.2013.), kur tika prezentēti informatīvie materiāli. Atvērto durvju dienu (27.09.2013.) dienestā apmeklēja vairāk nekā 25 izglītības jomas pārstāvju no visiem Latvijas novadiem.

2013.gada jūnijā dienesta tīmekļa vietnē tika publicētas divas aptaujas: par pakalpojumu kvalitāti un veiktajām pārbaudēm, kas joprojām ir aktuālas, tādējādi dodot iespēju apkopot un pastāvīgi sekot mērķgrupas viedokļiem. Aptaujas rezultāti rāda, ka dienesta pakalpojumu kvalitāte kā laba ir vērtēta 73% respondentu atbildēs; respondenti, atbildot uz jautājumu par dienesta darbinieku stiprajām pusēm sadarbībā ar klientiem, ir norādījuši tādas kvalitātes kā ‘atsaucība’, ‘kompetence’ un ‘operatīvitate’.

2013.gadā intensīvākā komunikācija mediju vidē ir bijusi par šādiem dienesta pārziņā esošajiem jautājumiem – bērnu uzraudzības pakalpojums, tā sniegšana, pakalpojuma sniedzēju/aukļu reģistrācija, bezmaksas mācību līdzekļi, vardarbības gadījumi skolās. Tā piemēram, par bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācijas ieviešanu vien no 2013.gada septembra līdz decembrim regulāri informēja ziņu aģentūras LETA un BNS, nacionālie un reģionālie laikraksti, dažādu nozaru portāli u.tml.

Pastāvīgā mediju uzmanības lokā visa gada garumā ir bijušas šādas tēmas: vardarbība skolās un skolēnu agresivitāte, patriotisms, valstiskā audzināšana kā mācību un audzināšanas darba sastāvdaļa, kā arī tie problēmjautājumi, kas saistīti ar normatīvo aktu ieviešanu izglītības iestādēs (piemēram, nelikumīgi piešķirtie doktora zinātniskie grādi vairākās augstskolās, valsts standartiem neatbilstošu mācību grāmatu vai propagandas materiālu izmantošana mācību procesā u.tml.).

Minēto jautājumu un it sevišķi problēmjautājumu risināšanā neatsverama loma ir bijusi dienesta spējai sekmīgi sadarboties ar visām iesaistītajām pusēm, valsts un nevalstiskajām institūcijām, kā arī gatavība komunicēt šos jautājumus medijos. Īpaši jāuzsver, ka gada laikā aktivizējusies sadarbība ar izglītības nozares izdevumiem „Izglītība un kultūra” un „Skolas Vārds”, kā arī Latvijas Vēstneša portālu, kā rezultātā izglītības profesionāļi un visplašākais interesentu loks tika regulāri informēti par Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbību un aktualitātēm, kā arī dienesta viedokli dažādos jautājumos.

Izglītības kvalitātes valsts dienests pērn ir pastāvīgi skaidrojis arī izglītības jomu regulējošajos ārējos normatīvajos aktos noteikto, tostarp Izglītības kvalitātes valsts dienesta tīmekļa vietnē tika regulāri papildināts un/vai aktualizēts sistematizētais ārējo normatīvo aktu saraksts.

4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru un citas sabiedriskās aktivitātes

Izglītības kvalitātes valsts dienests sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes projektā „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” 2013.gadā turpināja tālākizglītības kursu programmas īstenošanu nozaru ekspertu padomju deleģētiem profesionālās izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un izglītības programmu kvalitātes novērtēšanas ekspertiem.

Šī projekta ietvaros tika izveidotas 12 nozaru ekspertu padomes, kuru uzdevums ir nodrošināt profesionālajā izglītībā iesaistīto institūciju, darba devēju un darba ņēmēju savstarpējo sadarbību izglītības kvalitātes nodrošināšanai un vērtēšanai. 2013.gadā darbam profesionālās izglītības akreditācijas ekspertu komisijās tika sagatavoti 118 nozaru eksperti.

Izglītības kvalitātes valsts dienests gan vadības, gan darbinieku līmenī turpināja regulāru sadarbību ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem, tai skaitā Latvijas Izglītības vadītāju asociāciju, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību, Pedagogu domi, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas Darba devēju konfederāciju, Profesionālās izglītības biedrību, Latvijas Koledžu asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību, Rektoru padomi, kā arī ar pašvaldību un izglītības pārvalžu pārstāvjiem, sniedzot konsultācijas un informējot par aktualitātēm dienesta darbā.

Pildot amata, profesionālos un sabiedriskos pienākumus 2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja Inita Juhņēviča darbojās programmas „Iespējamā misija” valdē, vadīja Eiropas Sociālā fonda projekta „Atbalsts izglītības pētījumiem” konsultatīvo padomi, iesaistījās alianses "Vienoti kvalitatīvai izglītībai" (LIZDA), kā arī Izglītības attīstības centra īstenotā projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” aktivitātēs. I.Juhņēviča pārstāvēja Izglītības kvalitātes valsts dienestu Karjeras attīstības atbalsta sistēmas sadarbības padomē (VIAA), kā arī apmeklēja vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu direktoru seminārus Tukumā, Saldū, Madonā, Dobelē, Kuldīgā, Talsos, Valmierā, Babītē, Līvānos un Ogrē. Regulāri piedaloties Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sēdēs, I.Juhņēviča informēja par dienesta darba aktualitātēm, kā arī puda viedokli par izglītības jautājumiem.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

Apstiprinot jauno 2014.gada darba plānu⁵, Izglītības kvalitātes valsts dienests ir izvirzījis piecus prioritāros darbības virzienus:

- izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības vērtēšanas regulējuma izstrāde;
- vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešana un profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju izstrāde atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes rekomendācijām;
- bērnu drošības un audzināšanas darba uzraudzība izglītības iestādēs;
- Studiju virzienu reģistra pilnveide un attīstība, tajā iekļaujot informāciju, kas var tikt izmantota augstākās izglītības kvalitātes vērtēšanai;
- analītiskās izpētes veikšana par vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo kavējumiem un rīcību to novēršanai.

Lai iegūtu nepieciešamo informāciju, kas būtu izmantojama izglītības politikas veidošanā un īstenošanā, 2014.gadā dienests ir iecerējis veikt vairākas analītiskās izpētes, piemēram, par mācību līdzekļiem humanitārajos un sociālajos mācību priekšmetos profesionālās izglītības iestādēs, izvērtēt sociālo un humanitāro mācību priekšmetu pedagogu kapacitāti profesionālās izglītības iestādēs, analizēt pilsoniskās vērtības mācību un audzināšanas procesā vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs, noskaidrot vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo kavējumu iemeslus un rīcību to novēršanai, analizēt, kā notiek no ārvalstīm atgriezušos izglītojamo reintegrācija Latvijas izglītības sistēmā u.c.

⁵ Skat. „[Izglītības kvalitātes valsts dienesta darba plāns 2014.gadam](#)”.

Par vienu no izaicinājumiem 2014.gadā uzskatāma jaunas funkcijas – vērtēt personas, kas bijušas sodītas par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, un izsniegt atļaujas strādāt par pedagogu – pakāpenisku ieviešanu, sagatavojot nepieciešamo regulējumu un izstrādājot procedūras, lai 2015.gada 1.janvārī tiktu uzsākta tās īstenošana.

2014.gadā tiks turpināts darbs ESF projektā „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana”, nodrošinot ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences sistēmas pilnveidi, vienlaikus nacionālā koordinācijas punkta statusā iesaistoties Eiropas kvalitātes nodrošināšanas profesionālajā izglītībā un apmācībā jeb EQAVET ietvarstruktūras atbalstītās kvalitātes kultūras principu ieviešanā Latvijā un citās EQAVET aktivitātēs.

2014.gada martā plānota Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Izglītības un zinātnes ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, Profesionālās izglītības biedrības, Valsts SIA „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” deleģēto pārstāvju seminārs „EQAVET indikatoru iestrāde nacionālās kvalitātes vērtēšanas sistēmā”, kā arī vadītājas I.Juhņevičas dalība 5.EQAVET gada forumā Atēnās.

No 2013.gada novembra Izglītības kvalitātes valsts dienests kā partneris piedalās Eiropas Savienības programmas „Saprātīga enerģija Eiropai” projektā „Profesionālās pilnveides izglītības programmu izstrāde energoefektīvu ēku būvniecības prasmju pilnveidei Latvijā (BUILD UP Skills FORCE)”, kuru administrē Rīgas plānošanas reģions. Projekta ietvaros tiks izstrādātas divas profesionālās pilnveides programmas energoefektīvu ēku speciālistu prasmju un zināšanu pilnveidei, kā arī izstrādāti priekšlikumi profesionālās pilnveides programmu ilgtspējai.

Komunikācijas jomā Izglītības kvalitātes valsts dienests plānojis iesaistīties Izglītības un zinātnes ministrijas Informācijas centra aktivitātēs, tādējādi paplašinot iespējas interesentiem klātienē saņemt dienesta speciālistu konsultācijas. Attīstot sabiedrības līdzdalības principu, dienesta tīmekļa vietnē plānots publicēt vairākas aptaujas, kas dotu iespēju izvērtēt dienesta darba virzienus, tai skaitā arī komunikācijas jomā. Līdz 2015.gadam plānots publiskot dienesta tīmekļa vietnes versiju angļu valodā.

Sekmējot sadarbību ar izglītības jomas profesionāļiem, kā arī sekojot valsts pārvaldes noteiktajam profesionalitātes mērķim, Izglītības kvalitātes valsts dienests īpašu uzmanību turpinās veltīt personāla kvalifikācijas jautājumiem, it īpaši kompetencei un pieredzei pedagogijā, kā arī bērnu un izglītojamo tiesību aizsardzībā, tostarp personāla apmācībai bērnu tiesību aizsardzībā.